КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● №135 (8875). ● 1986 йил 10 июль, пайшанба ● Баҳоси 3 тийин.

• БЕШ ЙИЛЛИК ҚАҲРАМОНЛАРИ

ЙИЛЛАР ВА ЙЎЛЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ ўн биринчи беш йиллик топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда, халқ хўжалиги юклари ва пассажирлар ташишда, транспортда иш самарадорлиги ва сифатини оширишда қўшган улкан ҳиссаси, шахсий меҳнат намунаси учун бир группа темирйўл транспорти ходимларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Улар орасида Тошкент локомотив депоси машинисти Ҳабубулла Олимжонович ИСАМУХАМЕДОВ ҳам бор.

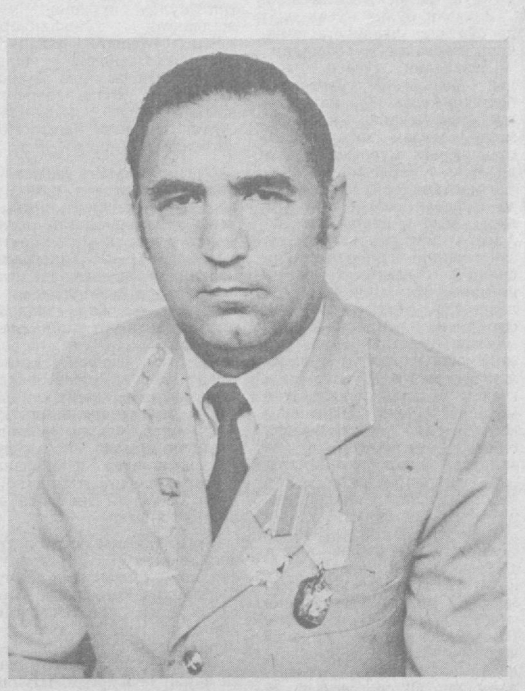

Ҳабибулла Олимжоновични Тошкент вокзалида сафарга жўнаш олдидан учратдик.

— Ярим соат кечикканингизда суҳбатлашолмас эканмиз. Табрик учун раҳмат, — деди ва бир дақиқа жим бўлиб қолди.

У ҳаяжонланарди. Табиий, бу ҳаяжон — хурсандчилик аломати эди.

...Ҳабибулланинг амакилари, холасининг икки ўғли пассажир поездида проводник бўлиб ишлашарди. Мактабда ўқиб юрган пайтларидаёқ бир-икки уларга эргашиб, поездга чиқиб, бу баҳайбат машинани севиб қолди.

— Ёзги каникулнинг деярли уч ойини поездда ўтказардим. Катта бўлсам, албатта, поезд ҳайдайман, деб орзу қилардим.

Мактабдан кейин Тошкент темирйўл техникумини муваффақиятли тугаттач, уни Самарқандга ишга юборишди.

— Шу бахтиёр кунда самарқандлик биринчи устозларим Борис Степанов, Лев Ниткачев, Петр Гладкюв, Юрий Якушинларни ҳурмат билан эсга оламан...

Устозлар... Устоз отангдан улуғ, деган гап бор халқимизда. Ёдида унинг. Борис ака уни биринчи бўлиб ўзига ёрдамчи қилиб олганди.

— Сен анча пишиқ-пухта бола экансан, тепловоз штурвалини маҳкам тутсанг, шу сенга бахт келтиради...

Устозининг бундан салкам ўттиз йил бурун айтган сўзида ҳаёт ҳақиқати бор эди. Борис Степанов айтган бахт мана бугун Ҳ. Исамуҳамедовнинг кўксига Олтин Юлдуз бўлиб қўнди. Унинг фидоий меҳнати партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирлана бошлаганига анча бўлди. Ленин ордени, сўнг Ҳурмат Белгиси ордени олди. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими» унвони берилди. Тошкент локомотив депоси коммунистлари унга катта ишонч билдиришиб, Ўзбекистон Компартияси XX, XXI съездларига делегат этиб сайлашди. Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати бўлди. Ҳозир Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Тошкент шаҳар партия комитети аъзоси. Эндиликда улар қаторига яна бир юксак унвон Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони қўшилди.

Ҳабибулла Исамуҳамедов кўплаб шогирдлар тайёрлади. Пўлат Рўзиев, Валентин Борисенко, Григорий Мижигурский, Василий Шутов... улар ҳам устозлари изидан боришмоқда.

— Ҳабибулла аканинг кўпгина яхши фазилатлари бор, — дейди Пўлат Рўзиев, — бақириқ-чақириқ нималигини билмайдилар. Бирор айб қилиб қўйсанг ётиғи билан тушунтирадилар, айбларини кўрсатиб бундан кейин уни такрорланмаслигини уқтирадилар.

Бундан беш-олти йил бурун қайсидир йиғилишда тежамкорлик борасида гап кетди. Илгаридан хаёлида пишитиб юрган фикрларини йиғилганлар ўртасида гапирди.

— Ўртоқлар, йўлларимиз равон, техникамиз пишиқ-пухта. Йилда ўнта сафаримизни тежалган ёнилғи ҳисобига бажарсак...

Дабдурустдан бу таклиф кўпчиликни шошириб қўйди. Иқтисодчилар бу таклифни ҳисоб-китоб қилиб кўрдилар. Бажарса бўлар экан. Ҳабибулланинг ҳамкасби Александр Матвеев бу таклифни тўлдириб, йилнинг сўнгги ойида 13—14 сафарни тежалгани ҳисобига ўтказишга келишилди.

Шу-шу бўлди-ю, ўтган беш йилликнинг ҳар декабрь ойида бир неча кун фақат иқтисод қилинган ёнилғида ишлашди.

— Агарда диспетчер, станция бўйича навбатчи ва машинист ўзаро келишиб ишласа ,бундан ҳам кўпроқ ёнилғи тежаш мумкин, — дейди Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳабибулла Исамуҳамедов. — Баъзан қизиқиб диспетчердан қайси тепловоз ҳозир қаерда кетаяпти, деб сўрасангиз билишмайди. Фалон жойдадир, деб мавҳум гапни айтишади. Станциялар бўйича навбатчи эса кечалари ухлаб қолади ва келаётган составга кечикиб йўл очиб беради. Натижада составни тўхтатиб, уни юргизиб, бир маромга тушириб олишга вақт ҳам кетади, ёнилғи ҳам беҳудага исроф бўлади. Агар ана шу камчиликлар тугатилса, состав маълум тезликда кетаверса кўп вақт ўз инерцияси билан юради ва у ўз-ўзидан ёнилғини тежашга олиб келади...

Ҳабибулла акани Тошкент бўлинмасида кўпчилик яхши танийди, ҳурмат қилишади. Чунки кўпинча масъулиятли, мураккаб ишлар унга ишониб топширилади. Масалан, 1966 йилда Назарбекдан Келес томон қурилган темирйўлда биринчи бўлиб Ҳ. Исамуҳамедов тепловози ўтди. Шу йил 2-Сирдарё кўприги устидан биринчи бўлиб вагонлар составини олиб ўтган ҳам машинист Исамуҳамедовдир. Тошкент жанубий вокзалидан дастлабки пассажирларни манзилига етказган ҳам унинг 0013 номерли тепловозидир...

1937 йилда пойтахтнинг Киров районидаги «Эски чемпион» кўчасида туғилиб вояга етган Ҳабибулла Исамуҳамедов қарийб ўттиз йилдан бери тепловоз машинисти касбини улуғлаб келмоқда. Отаси изидан кетаётган қизи Лайло — Тошкент темирйўл транспорти институтининг сиртқи бўлимида таълим олиш билан бирга темирйўлчилар саройида ишламоқда. Ўғли Фарҳод — қурилишда меҳнат қилаяпти, қизи Лола — мактаб ўқувчиси. Оила бекаси Дилбархон опа педагог.

...0013 номерли ТЭП-70 маркали тепловоз узун наъра тортди-да, Арис томон йўл олди. Бу сафар составни бир пайтлар «Эски чемпион» кўчасида туғилган эски машинист Ҳабибулла Исамуҳамедов янги — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони билан бошқариб бормоқда.

А. ҒУЛОМОВ.

ВИЗИТ ДАВОМ ЭТМОҚДА

8 июль куни Кремлда М. С. Горбачев билан Ф. Миттеран ўртасидаги якка-ма-якка музокаралар давом эттирилди.

Суҳбатдошлар халқаро вазиятни чуқур таҳлил этдилар, аввало қуролланиш пойгасини тўхтатиш ишида силжишга эришилмаётганлиги сабабли бу вазият ташвиш туғдирмоқда.

Мазмундор, рўй-рост ва ҳайрихоҳлик руҳидаги суҳбат икки мамлакат раҳбарлари ўртасидаги шахсий мулоқотларнинг халқаро иқлимни соғломлаштириш учун, совет-француз ҳамкорлигининг умумий потенциалини мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга эканини яна бир бор тасдиқлади.

Шу куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико билан Франция президенти Ф. Миттеран ўртасида суҳбат бўлиб ўтди.

Ҳар икки томон Совет-Франция сиёсий мулоқоти ҳамда алоқаларнинг янада ривожлантирилиши иккала халқнинг ўзаро ишончи ва дўстлигини кучайтириш ишига, Европа хавфсизлигини ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга хизмат қилишини айтди.

Ф. Миттеран рафиқаси билан ССР Иттифоқи Большой театридаги «Балет оқшоми» спектаклида ҳозир бўлди.

Марказий ложада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев ва унинг рафиқаси меҳмонлар билан бирга бўлдилар.

Ложа тепасига Франция ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари илинган эди. Спектакль бошланишидан олдин оркестр иккала мамлакатнинг давлат гимнларини ижро этди.

Франция раҳбари Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди.

Президент «Нормандия-«Неман» авиация полкининг ёдгорлик лавҳаси ёнига гулчамбар қўйди.

(ТАСС).

• *Техника ремонти қандай бормоқда?*

УСТАХОНАДА

ЯҚИНДА Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли колхоз марказий ремонт устахонасида бўлдик. Кейинги йилларда бу ерда техникага бўлган муносабат ўзгарди. Пахтачилик ва чорвачиликдаги асосий юмушлар механизация зиммасига юкланган. Шу сабабдан техника қарови йил сайин яхшиланиб боряпти. Устахона дарвозаси олдида ўрнатилган стендлардан мавжуд техниканинг қанчаси ремонтдан чиқарилганлигидан хабардор бўлиш мумкин.

7 та кўсак чувийдиган, 2 та кўсак терадиган, 4 та «Херсонец», битта силос ўрадиган комбайн, прицеплар, ғўза барғини тўктиришда ишлатиладиган ОВХ пуркагичлари, ортиш механизмлари сифатли ремонтдан чиқарилган.

— Ҳозир бутун кучни пахта териш машиналарини созлашга сафарбар этганмиз,— деди хўжалик бош инженери Виталий Бобоев. — 13 та терим агрегатининг 9 таси кўнгилдагидек ремонт қилинди. Қолганларини созлаш давом этяпти.

Колхозда техника воситаларидан унумли фойдаланиш борасида катта иш бошланди. Далада бузилиб қолган тракторларни жойида тузатадиган кўчма устахона ишлаб турибди.

Техникани кўз қорачиғидек асраш, умрини узайтириш борасида ҳам ибратли ишлар қилинмоқда. Баҳорги юмушлар тугаши билан чигит ва маккажўхори экиш сеялкалари дарҳол созланиб, тайёр техникалар сақланадиган майдонга келтириб қўйилди. Слесарь —ремонтчилар Ғофиржон Қосимов, Турдиали Муҳамадалиев, Нурбек Асановлар тажриба ва маҳоратларини ишга солишмоқда.

— Биз ўз ишимизни қайта қуришдан, меҳнат интизомини мустаҳкамлашдан бошладик,— деди ремонтчилар бригадаси бошлиғи Йўлдош Нурматов.— Иш вақтининг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланяпмиз. Ростини айтганда, авваллари ишга шунчаки келиб кетувчилар учраб турарди. Эндиликда бундай ҳолларга барҳам берилди.

Хўжалик раҳбарлари ремонтчилар ишининг унумли бўлишини таъминлаш учун барча қулайлик ва шарт-шароитларни яратиб беришга ҳаракат қилишди. Жиҳозланган дам олиш хоналари, иссиқ овқат ташкил этилган. Маданий-маиший воситалар ремонтчилар хизматида.

Шуни айтиш керакки, ҳали колхозда ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар ҳам йўқ эмас. Масалан, мавжуд техникалар учун бостирмалар етарли эмас. Баъзилари очиқ ҳавода сақланмоқда. Ёғин-сочинда қолган механизмларнинг қанчалик тез ишдан чиқиши ҳаммага аён. Колхоз правлениеси аъзолари бу ҳақда жиддийроқ ўйлашлари керак.

Назарали Ниёзов номли колхоз меҳнаткашлари бу йил 850 гектар майдонда деҳқончилик қилишяпти. Улар гектаридан 36 центнердан ҳосил кўтаришга сўз берганлар.

И. ТОШЕВ.

ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИНИНГ КЕНГАШИ

9 ИЮЛЬ куни Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхозида область пахтакорлар Советининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни область пахтакорлар Советининг раиси, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мирааз Рўзиматов олиб борди.

Сўзга чиққан Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Исматов, Бекобод район партия комитетининг биринчи секретари Э. Хатамов, Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхози комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Алиев, «Ташоблсельхозхимия» бирлашмаси раиси П. Расулзода, олимлардан «Союзхлопок» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори А. Имомалиев ўртоқлар шу кунларда пахтакорлар олдида турган асосий вазифалар ҳақида гапирдилар.

Пахтакорлар Совети аъзолари июль-август ойлари ҳосил тўплашда ҳал қилувчи палла эканлигини алоҳида таъкидлашди. Шунинг учун айни кунларда бутун диққат-эътиборни барча агротехника тадбирларини ўз муддатида ва сифатли ўтказишга қаратиш керак. Ғўзанинг ўсишига маҳлиё бўлмай парваришни кучайтириш, айниқса ривождан орқада қолган майдонлардаги экинга ишлов беришни оқилона ташкил этиб, мўл ҳосил тўплашга эришиш биринчи галдаги вазифадир. Ҳамма ерда зараркунанда ҳашаротларга қарши зарур тадбирларни амалга ошириш керак. Бунда — биологик усулдан кенг қўлланиш катта самара беради. Бугунги кунда ҳосил тақдири сувчи ва механизаторларнинг қўлида. Ҳар бир хўжалик, бригадада уларнинг ишини қатъий назорат қилиб туриш, айниқса, сув тақчил бўлаётган шу паллада унинг ҳар қатрасидан самарали фойдаланиш чораларини кўриш, сувчилар сонини ошириш керак.

Дала меҳнаткашларининг унумли ишлашлари учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш лозим. Хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари ғўза парвариши билан биргаликда чорвачиликни ривожлантиришга, унинг озуқа базасини мустаҳкамлашга эътиборни кучайтиришлари керак. Бугуннинг асосий талаби ана шундай.

Кенгашда 1986 йилда пахтадан эртаки ва мўл ҳосил етиштириш, 1986—1987 йил чорва қишлови учун мустаҳкам озуқа запасини вужудга келтириш юзасидан область пахтакорлар Советининг тавсиялари тасдиқланди.

Область пахтакорлар Советининг кенгашида область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов сўзга чиқди.

(Область пахтакорлар Советининг тавсиялари газетанинг 2-бетида босилмоқда).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ПАХТАДАН ЮҚОРИ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ УЧУН

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА 1986 ЙИЛ ПАХТА ҲОСИЛИНИ МЕХАНИЗМЛАР БИЛАН ЙИҒИБ ОЛИШГА ҲОЗИРЛИК КЎРИШ ВА ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЗАРУР ЧОРАЛАР ТЎҒРИСИДА

Область колхозлари, совхозлари ва пахта тозалаш корхоналари коллективлари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорларини бажара бориб, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида бу йилги ва ўн иккинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажаришга куч-ғайратни сафарбар этиш юзасидан муайян ишларни қилдилар.

Кўпгина хўжаликлар ғўза экинларига ишлов беришда қишлоқ хўжалик машиналари комплексидан муваффақиятли фойдаланмоқдалар. Областдаги илғор колхозлар ва совхозлар пахта териш техникаси ремонтини тугалламоқдалар, пахта тозалаш корхоналари янги ҳосилни қабул қилиш учун моддий техника базани тайёрлаш бўйича иш олиб бормоқдалар.

Шу билан бирга айрим районлар, хўжаликларда ишда етарли маром таъминланмаяпти, қишлоқ хўжалик техникасидан унумсиз фойдаланилмоқда, экинларни парвариш қилиш ишларининг паст сифатли бўлишига йўл қўйилмоқда, пахта териш техникасини ремонт қилишда сусткашлик содир бўлаяпти, пахта тозалаш заводлари, тайёрлаш пунктлари, лаборатория асбоб-ускуналари ўлчов техникаси ва приборларини тайёрлаш судралмоқда.

Область агросаноат комитети, район ижроия комитетлари, район агросаноат бирлашмалари ғўзани парвариш қилиш бўйича тадбирлар комплексини амалга оширишга эришмадилар. Қатор хўжаликларда йиғим-терим палласи бошланишига далалар бегона ўтлардан тозаланмай қолаяпти, ғўзани дефолиация қилиш ўз вақтида ва сифатли ўтказилмаяпти, бу пахтани механизмлар билан йиғиб олишда қўшимча қийинчиликлар вужудга келтиради. Пахта тозалаш заводлари пахтани қайта ишлаш муддатларини чўзиб юбормоқдалар, паст кондицияли пахта чигитини реализация қилмоқдалар. Бир хўжаликда икки ва ундан ҳам кўпроқ сортли пахта чигитини экиш ва ғўзага ишлов бериш технологиясидан четга оғиш ҳоллари содир бўлмоқда. Бу пахта хом ашёсини териб олиш ва қайта ишлашда қўшимча қийинчиликлар вужудга келтиради.

Ўзбекистон Компартияси область комитети ва область ижроия комитети колхозлар, совхозлар, пахта тайёрлаш пунктлари, пахта тозалаш заводларини 1986 йил пахта ҳосилини механизмлар ёрдамида териб олиш, қабул қилиш, сақлаш ва қайта ишлашга ўз вақтида тайёрлаш мақсадларида қарор қилдилар:

Ғўза экинларини намунали парвариш қилишни таъминлаш, ўсимликларнинг ривожланишдан орқада қолишига йўл қўймаслик, далаларни бегона ўтлар босишининг, экинларнинг сувсиз қақраб қолишининг олдини олиш, суғориладиган сувдан оқилона фойдаланиш, қишлоқ хўжалик зараркунандалари тарқалиши ва касалликларининг олдини олиш ва уларга қарши кураш, бунинг учун меҳнатга лаёқатли барча аҳоли ва техникани сафарбар этиш юзасидан комплекс тадбирларни амалга ошириш.

Янги дала шийпонлари, асфальтланган майдончалар, хирмонлар, йўллар, кўприклар ва торози хўжалиги қуриш ва мавжудларини ремонт қилишни йиғим-терим бошланишигача тугатиш, колхозлар ва совхозларга зарур миқдорда этаклар, брезентлар, шолча ва қопларни олдиндан келтириб қўйиш.

1986 йил пахта ҳосилини машинада териш бўйича топшириқни 10 кун муддат ичида ҳар бир колхоз, совхоз, районга етказиш ва уларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш.

Машина терими учун ажратилган майдонларда пахта ҳосили теримини сифатли ўтказиш ва техникадан юксак унум билан фойдаланишни таъминловчи агротехника тадбирлари комплексини амалга ошириш.

Пахта териш машиналари, техник хизмат кўрсатиш воситалари, трактор прицеплари, юк ортгичлар ремонтини 1 августгача, кўрак терадиган ва чувийдиган машиналар ва бошқа техника ремонтини 1 сентябргача тугаллаш. Терим техникасини тайёрлашнинг боришини мунтазам кўриб чиқиш, июль ойида мусобақадош хўжаликлар ва районлар ўртасида терим техникасининг тахтлигини ўзаро текширишдан ўтказиш, бунда ремонт сифатига алоҳида эътибор бериш, ишни икки сменада ташкил этишни ҳисобга олган ҳолда малакали механик-ҳайдовчиларни тайёрлаш ва уларни пахта териш машиналарига бириктириб қўйиш бўйича ишларни 1 сентябргача тугаллаш.

Пахта тозалаш заводларини капитал ремонт қилишни, пахта тайёрлаш пунктлари ва қуритиш-тозалаш цехлари, кичик механизация воситаларини тайёрлашни 25 августгача тугаллаш.

Машинада терилган пахта келиб тушиши билан барча қуритиш-тозалаш цехларининг юксак унум билан ишлашига эришиш, пахта тозалаш саноати корхоналарини 1986 йил пахта ҳосилини қабул қилиш ва қайта ишлаш базасини тайёрлаш учун зарур асбоб-ускуналар, эҳтиёт қисмлар билан ўз вақтида таъминлаш чораларини кўриш.

Колхозлар, совхозлар, пахта тозалаш заводлари раҳбарлари зиммасига қуритиш-тозалаш цехларида пахта хомашёсига қўшимча ишлов бериш учун пахта тайёрлаш пунктларига ишчи кучи ажратиш ва хомашёни сақлаш бўйича профилактик тадбирларни амалга ошириш юзасидан шартнома мажбуриятларининг бажарилишини, тайёрлов пунктларида, пахта тозалаш заводларида қабул қилинган пахта хомашёсининг тўла сақланишини таъминлаш, унинг саноат ва селекция сортлари бўйича тўғри комплектланиши устидан назоратни ташкил этиш, пахта классификаторларининг толанинг чиқиши ва унинг сифати учун масъулиятини ошириш вазифаси юклатилди.

Районларда ғўза дефолиациясини ўтказиш топшириқлари тасдиқланди.

Область агросаноат комитети, «Ташоблсельхозхимия» бирлашмаси, район агросаноат бирлашмалари зиммасига вегетация даврида ғўзани қишлоқ хўжалик зараркунандалари билан зарарланган жойларини аниқлаш бўйича муттасил назорат олиб боришни уюштириш, етиштирилган ҳосилни сақлаб қолишга қаратилган тадбирлар комплексини амалга ошириш вазифаси юклатилди. Ўзбекистон граждан авиацияси билан ҳамкорликда ғўзани дефолиация қилиш учун лозим бўлган самолётлар сонини белгилаш ва зарур аэродромларни 15 августгача ишга тахт қилиб қўйиш.

Зарур миқдордаги трактор аппаратлари ва ишлаб чиқариш персонали контингентини 20 августгача тайёрлаш, механизаторларни дефолиантлар билан ишлаш қоидаларига ўргатиш, мажбурий медицина текширувини ўтказиш, зарур миқдордаги махсус кийим-бош, махсус пойабзал, индивидуал ҳимоя воситалари билан таъминлашни 20 августгача тугаллаш.

Ғўзани дефолиация қилишда препаратларни сарфлаш нормасига, ишлатиладиган суюқ дефолиантларни тайёрлаш қоидаларига, техника хавфсизлиги бўйича барча талабларга қатъий риоя қилиш, кўпроқ камзаҳарли препаратлардан фойдаланиш.

Область агросаноат комитети, область ички ишлар бошқармаси, район ижроия комитетлари зиммасига барча колхозлар, совхозлар ва пахта тайёрлаш пунктларида ёнғин хавфсизлиги аҳволини олдиндан текшириш ва давлат ёнғиндан сақлаш назорати органлари томонидан тавсия этилган тадбирларнинг бажарилишини текшириш вазифаси юклатилди.

Область савдо бошқармаси, область матлубот жамияти, область маданият бошқармаси, область маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси, область соғлиқни сақлаш бўлими, область алоқа бошқармасига ғўзани парвариш қилишда, пахта ҳосилини териб олиш ва тайёрлашда банд бўлган колхозчилар, совхозлар ишчилари, барча меҳнаткашларни зарур товарлар билан таъминлаш ва уларга намунали хизмат кўрсатиш бўйича тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш таклиф этилди.

Агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи область ва район комитетларига колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторлар меҳнатига тўғри ва ўз вақтида ҳақ тўланиши ва рағбатлантирилиши, уларга унумли ишлаш учун шароит яратиб берилиши, шунингдек меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги қоидаларига риоя этилиши устидан назоратни таъминлаш таклиф этилди.

Юқори сифатли пахтани териб олиш ва давлатга топширишда юксак суръатларга эришганлиги учун районлар, колхозлар ва совхозлар, илғор механизаторлар ва теримчиларни рағбатлантириш мақсадларида область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ область комитетининг кўчма Қизил байроқлари —районлар учун битта, колхозлар учун 2 та, совхозлар учун 1 та байроқ таъсис этилди.

Кўчма Қизил байроқларни 20 сентябрдан бошлаб ҳар 10 кунда бир марта бериш назарда тутилмоқда. Қизил байроқларни беришда тайёрлаш суръатлари, машина терими ва тайёрланган пахта хомашёсининг сифати ҳисобга олинади. Кўчма Қизил байроқлар берилиши билан бир вақтнинг ўзида илғорларни мукофотлаш учун энг яхши районга 400 сўм, совхозга 200 сўм, колхозларга 150 сўмдан пул ажратишга қарор қилинди. Районлар, колхозларга пахта йиғим-терими илғорларини мукофотлаш учун маблағни область агросаноат комитети сметаси бўйича операция харажатлари учун ўзлаштирилмаган кредитлар ҳисобидан тўлаш тавсия этилди.

Ўзбекистон Компартияси область комитети ва область ижроия комитети пахтани теришда юксак суръатларга эришиш учун пахта териш машиналари механик-ҳайдовчилари ўртасида область социалистик мусобақасини ташкил этишга қарор қилдилар. Агрегатлардан самарали фойдаланишни таъминлаган ва пахта йиғим-теримида юксак меҳнат унумдорлигига эришган пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари бу мусобақа ғолиблари деб ҳисобланади.

Мусобақа якунини 20 сентябрдан бошлаб ҳар 10 кунда бир марта иккита группа бўйича — унуми бир хил бўлган машиналарда — икки қаторли пахта териш ва тўрт қаторли пахта териш машиналари механик-ҳайдовчилари ўртасида якунлашга қарор қилинди.

1986 йилнинг 20 сентябридан бошлаб ҳар 10 кунлик якунлари бўйича «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари, радиоэшиттириш ва телевидение кўрсатувларида ҳар бир пахта териш машиналари группаси бўйича шу даврда биринчи ўриндан то ўнинчи ўринни эгаллаган энг яхши механик-ҳайдовчиларнинг номлари қайд этилади. Терим мавсуми якунлари бўйича энг юқори кўрсаткичларга эришган пахта териш машиналари механик-ҳайдовчиларига «Тошкент областининг 1986 йил энг яхши механик-ҳайдовчиси» шарафли унвони берилади.

Қарорда район партия комитетлари. район ижроия комитетлари, район агросаноат бирлашмалари, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетлари, район комсомол комитетлари зиммасига 1986 йил пахта ҳосилини йиғиб териб олиш ва тайёрлашда юксак суръатларга эришиш учун хўжаликлар, бригадалар, механизаторлар ўртасида район социалистик мусобақаси шартларини ишлаб чиқиш вазифаси юклатилди.

Область халқ контроли комитетига бу йилги пахта ҳосилини машиналар билан териб олиш ва тайёрлашга ҳозирликнинг бориши юзасидан назорат ўрнатиш таклиф этилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари, область телевидениеси ва радиоэшиттириш редакцияларига 1986 йил ҳосилини йиғиб-териб олишга тайёргарликнинг бориши, йиғим-теримнинг ва пахтани тайёрлашни ташкил этилишини муттасил ёритиш вазифаси юклатилди.

«Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда» газеталари саҳифаларида «Ҳурмат тахтаси» таъсис этишга қарор қилинди, унга давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарган колхозлар, совхозлар, районлар ёзиб бориладилар.

ПАХТА ҲОСИЛИ ЭРТАКИ, МЎЛ ВА ОЗУҚА БАЗАСИ МУСТАҲКАМ БЎЛСИН!

Тошкент область партия комитетида

Область партия комитетининг бюроси область пахтакорлар советининг 1986 йилда пахтадан мўл ва эртаки ҳосил етиштириш, 1986—1987 йил чорва қишлови учун мустаҳкам озуқа запасини тайёрлаш юзасидан тавсияларини маъқуллади.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, область агросаноат комитети, «Ташоблсельхозхимия» бирлашмаси, хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотларига ушбу тавсияларни бригада коллективларида кенг муҳокама қилиш, ғўзанинг ривожланишидаги қолоқликни зудлик билан бартараф этиш, мўл ва эртаки ҳосил етиштириш учун парваришни кучайтиришга қаратилган конкрет агротехник ва ташкилий тадбирларни белгилаш, бу вазифаларни ҳал этиш учун моддий-техника ва меҳнат ресурсларини тўла сафарбар қилиш, ҳар бир хўжалик ва бригадада пахтакорлар совети тавсияларининг аниқ бажарилиши устидан амалий назорат ўрнатиш, озуқа тайёрлашни бутун чоралар билан кучайтириш юзасидан зарур тадбирларни амалга ошириш, 1986—1987 йил чорва қишлови учун дағал ва ширали озуқа жамғаришда интизомсизлик ва масъулиятсизликка йўл қўяётган хўжалик раҳбарлари ва мутахассисларига нисбатан қатъий талабчан бўлиш вазифасини топширди.

«Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» область газеталари ҳамда барча район газеталари редакцияларига 1986 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш ҳамда чорвачилик учун мустаҳкам дағал ва ширали озуқа тайёрлаш юзасидан хўжалик ва бригада коллективларининг социалистик мусобақасини кенг ёритиш, ишни ташкил этишдаги мавжуд камчиликларни, моддий-техника, меҳнат ресурсларидан, сувдан фойдаланишдаги нуқсонларни қатъийлик билан очиб ташлаш, уларни тезроқ бартараф этилишига эришиш топширилди.

1986 ЙИЛДА ПАХТАДАН ЭРТАКИ ВА МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ, 1986—1987 ЙИЛ ЧОРВА ҚИШЛОВИ УЧУН МУСТАҲКАМ ОЗУҚА БАЗАСИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИШ ЮЗАСИДАН ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИНИНГ

ТАВСИЯЛАРИ

ПАРТИЯ XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленуми қарорлари асосида тузилган ўн иккинчи беш йиллик планида Ўзбекистон агросаноат комплексининг ҳамма тармоқларини янада жадал суръатлар билан ривожлантириш мўлжалланган. Бу йўналишда бизнинг областимиз қишлоқ меҳнаткашлари ҳам катта ва масъулиятли вазифаларни ҳал этишлари керак. Ҳар доимдагидек пахтачилик қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоқларидан бири бўлиб қолаверади. Шунингдек, чорвачиликнинг озуқа базасини янада мустаҳкамлаш асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш лозим бўлади.

Колхоз ва совхозларнинг пахтакорлари, озуқакорлари КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасини қизғин маъқуллаган ҳолда 1986 йил ва умуман ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилдилар.

Ҳозир пахта ва озуқа экинларига қизғин ишлов бериляпти. Сув запасларидан самарали фойдаланиш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш тадбирлари амалга ошириляпти. Кўпгина хўжаликларда беданинг учинчи ўримига киришилди. Озуқа запасларини табиий пичан ҳисобига бойитиш чоралари кўрилмоқда.

Шу билан бир қаторда бир қанча хўжалик ва районларда экинларга комплекс агротехник ишлов беришда сусткашликка йўл қўйилмоқда, ғўза ва озуқа экинлари парваришида индустриал технология талаблари бузилмоқда, озуқа тайёрлаш суръатлари жуда паст.

Оққўрғон, Бўка, Чиноз, Янгийўл ва Пискент районларидаги кўпгина хўжаликларда ғўзанинг ривожи 8—10 кунга кечикяпти, Коммунистик, Бўка, Янгийўл районларида ўсишдан орқада қолаётган экинларга органик ўғитлар бериш яхши уюштирилмаган. Ғалаба, Пискент, Коммунистик ва Янгийўл районлари хўжаликларида ғўзаларга ёппасига ўргимчаккана тушишига йўл қўйилган.

Беда ўримида ҳам уюшқоқлик сезилмаяпти. Бир қатор хўжаликларда ҳар бир ўрим орасидаги муддат 30—35 кунга чўзиб юборилмоқда. Масалан, 7 июлгача бўлган маълумотга қараганда суғориладиган майдонлардаги учинчи беда ўрими Оққўрғон районида 5 процентни, Бўка районида 10 процентни, Янгийўл районида 12 процентни ташкил этди. Янгийўл, Чиноз, Бўка районларидаги кўплаб хўжаликларда маккажўхори бегона ўтлардан тозаланмаган, ўсишдан орқада қоляпти. Коммунистик, Оққўрғон, Бўка, Ғалаба, Пискент районларида дағал озуқа тайёрлаш плани 30—38 процент бажарилди, холос.

Кейинги кунларда ҳарорат кескин кўтарилиб кетганлигига қарамай бир қатор колхоз ва совхозлар сув запасидан фойдаланиш ва суғориш ишларини уюштиришда назоратни сусайтириб юборганлар. Сувчилар етишмайди, тунги суғориш йўлга қўйилмаган, сувларни дренаж ва коллекторларга оқизиб қўйиш ҳоллари учраяпти. Шундай хатоларга йўл қўйилаётган Бўка районидаги Тимирязев номли ва «Октябрь 40 йиллиги», Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли, Оққўрғон районидаги «Озод», Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Янгийўл районидаги «Октябрь» ва «Партия XXI съезди» колхозларида, Пискент районидаги «Пискент» ва Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозларида ҳамда бошқа бир қатор хўжаликларда ғўза ва маккажўхори чанқатиб қўйилмоқда, ўримдан сўнг бедазорларга сув кеч таралмоқда.

Ҳозир пахта, маккажўхори ва озуқа лавлагисидан мўл ҳосил етиштириш, чорвачилик учун дағал ва ширали озуқалар тайёрлаш ишларини уюштиришда масъулиятли давр бошланди.

Бу меҳнат коллективларидан, мутахассислардан агросаноат комплекслари раҳбарларидан ғўзага ишлов беришда ташкилотчиликни кучайтириш, озуқа тайёрлаш ишларини жадаллаштириш, моддий-техника ва меҳнат ресурсларини ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига оид мураккаб ва масъулиятли вазифаларни ҳал этишга сафарбар қилишни талаб этаётир.

Шу мақсадларда область пахтакорлар Совети июль ва август ойларида қуйидаги ташкилий хўжалик комплекс тадбирларини амалга оширишни зарур деб ҳисоблайди.

ПАХТАДАН МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ

ИНСОН омили роли оширилиши лозим. Одамлар ҳақида қайғуриш хўжалик раҳбарларининг доимий диққат эътиборида бўлиб келган ва шундай бўлиб қолаверади. Дала шийпонларида меҳнаткашлар учун мунтазам иссиқ овқат тайёрланиши, намунали медицина хизмати йўлга қўйилиши, колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг юксак унум билан ишлаб яхши дам олишлари учун бошқа ҳамма зарур шарт-шароитларни яратиб бериш тавсия этилади.

Ғўза ривожининг ҳолатига қараб ҳар бир бригада хўжалик ва районда тажрибали пахтакорлар, мутахассислар иштирокида ҳосил тўплашдаги қолоқликни бартараф этиш юзасидан аниқ агротехника тадбирлари ўтказиш графиги белгиланиши лозим. Бригада аъзоларининг интизомини мустаҳкамлаш ва масъулиятини ошириш мақсадида ҳар бир цикл иш сифат комиссияси томонидан қабул қилиб олинади.

Ғўзаси ёппасига ҳосил тўплай бошлаган асосий майдонларда мавжуд барча культиваторларнинг тўхтовсиз ишлашини, ишчи органларининг тўлиқ осилган бўлишини таъминлаш муҳимдир. Ҳамма чопиқ тракторларида махсус тўсқичлар ўрнатилган, культиваторнинг рама ва бошқа қиррали жойлари юмшоқ мато билан ўраб қўйилган бўлиши керак.

Ҳозир культивациянинг сифатига, айниқса, жиддий эътибор бериладиган пайт. Эгатларнинг ўртаси 16-18 сантиметр чуқурликда юмшатилиши, ён томондаги ишчи органлари 8-10 сантиметр чуқурликда юмшатадиган қилиб, ҳимоя зонаси эса 15-18 сантиметр масофада ўрнатилиши керак. Ҳар гектар майдондаги кўчат қалинлигининг тўла сақланиб қолиши юзасидан механизаторларнинг масъулиятини ошириш лозим бўлади. Минерал ўғитлар солишни тугатиб ғўзаларга, айниқса, ўсишдан орқада қолаётган ва кўчат сийрак бўлиб қолган майдонларга гектар ҳисобига 10—15 тоннадан маҳаллий органик ўғит (суюқ, чириган, эланган гўнг) бериш пайти келди. Ҳар бир хўжаликда органик ўғитларни тўплаш ва карталарга олиб чиқиш билан шуғулланувчи техника ва ишчи кучларини етарли ажратиш бу ишга масъул шахсни бириктириб қўйиш зарур. Ҳар сувдан сўнг карталарда кўзга ташланадиган бегона ўтларни қўлда юлиб туриш керак бўлади. Асосий эътибор охирги культивация билан эгат олишнинг сифатига қаратилади. Қатор оралари майда юмшатилган, эгат қаторларнинг ўртасидан тўғри чизиқ бўйлаб тортилган ган бўлиши керак. Ана шунда биринчи машина теримида ҳосил ерга кўп тўкилмайди.

Июль ва август ойининг боши пахтадан мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи давр. Бу пайтда муҳим агротехник тадбир — ғўза чеканкаси ҳам ўтказилади.

Чеканканинг самараси уни ўтказиш муддатини ғўза ривожининг ҳолати, кўчатнинг қалинлигига қараб мослаштирилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Айрим майдонларда ғўзалар ғовлаган ва кўчат қалинлиги ҳар хил бўлиб қолган бу йилги шароитда, бу айниқса, муҳимдир. Илғор бригада, колхоз, совхоз ва районларнинг иш тажрибаларини ҳисобга олиб ғўзада камида 14—16 та ҳосил шохи ва 2—3 тадан бўлиқ кўсак пайдо бўлганда чеканкага киришиш мақсадга мувофиқдир.

Чеканкани ғўзаси ғовлай бошлаган участкадан бошлаш керак. Ҳамма хўжаликларда чеканка қиладиган машиналардан фойдаланилса мақсадга мувофиқ бўларди. ЧВХ-4, ЧВХ-3,6 ва ЧХТ-4Б мосламалари 15 июлгача сифатли созлаб тракторларга осиб қўйилиши керак. Аппаратнинг пичоқлари ғўза тупининг учидан кўпи билан 2—3 сантиметр қисмини кесадиган қилиб ўрнатилади. Ғўза тупларининг учи бир текис кесилишини таъминлаш, механизмнинг уни эзиб юборишига йўл қўймаслик муҳимдир. Бунинг учун ғўзани чеканка қилаётган механизаторлар механизм қайишларини вақти-вақти билан таранг тортиб, у ва аппарат пичоқларини чарҳлаб туришлари керак. Ҳар бир механизатор қайишлар, пичоқ ва эговлар билан етарли миқдорда аввалдан таъминлаб қўйилиши лозим.

Ғўза тупини чеканка аппаратига тўғрилаб берувчи мослама эгатнинг ўртасидан юрадиган қилиб ўрнатилади. Шунда агрегат ҳаракат қилган пайтда ён шохлар, ҳосил элементлари шикастланмайди. Бунинг учун тракторни 2 ва 3-тезликда бошқариш лозим. Чеканкани бошлашдан аввал механизмлар тўла кўздан кечирилади, болт ва гайкаларнинг мустаҳкам тортилганлиги, қайишларнинг таранглиги, керакли жойларнинг мойланганлиги текширилади. Тракторчилар чеканка мосламасини ишлатиш ва хавфсизлик техникаси билан яхши таништирилган бўлишлари керак.

Чеканкани бошлашдан аввал ҳар бир хўжаликда бу ишга жалб этиладиган механизаторлар, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари билан махсус семинарлар ўтказилади, чеканканинг усули ва муддати белгиланади, ҳар бир картани чеканка қилиш графиги тузиб чиқилади.

Баъзи далаларда ғўза баланд-паст бўлиб ўсганлигини ҳисобга олиб механизация ёрдамидаги чеканкани икки марта ўтказиш керак. Бунда бир йўла ё культивация қилиш ёки эгат олиб кетиш маъқулдир. Чеканкадан сўнг карталарга ишчи кучлари сафарбар этилиб, ҳосилли ён шохларнинг учи қўлда чилпиб чиқилади.

Маълумотларга қараганда июль-август ойларида ўргимчаккана, кўсак қурти ва қисман жойларда шира каби зараркунанда ҳашаротларнинг тез кўпайиб, пахта майдонларига ёйилиши кутилмоқда. Шу муносабат билан зараркунандаларни қириб ташлаш тадбирларини кучайтириш керак бўлади. Бунинг учун ҳар бир хўжаликда кузатувчилар тайинланади. Улар зараркунанда пайдо бўлган участкани аниқлаш билан бирга фойдали ҳашаротлар (энтомофаг) миқдорини ҳам белгилашлари керак. Ўсимликларни ҳимоя қилиш бўйича мутахассисларнинг кўрсатмаларига асосан зараркунандаларга қарши дори сепилади.

Зараркунандаларга биологик усулда курашиш мўлжалланган хўжаликларда кучли таъсир қиладиган заҳарли химиявий моддалардан фойдаланиш мумкин эмас. Акс ҳолда зараркунандаларнинг кушандаси бўлган фойдали ҳашаротлар қирилиб кетиши мумкин.

Ўргимчакканага қарши биринчи навбатда одамларга ва атроф-муҳитга ортиқча хавф туғдирмайдиган олтингугурт кукунидан гектар ҳисобига 20—25 килограмм, коллоидли ва намланадиган олтингугурт порошогидан 5-8 килограмм, бир даражали оҳак-олтингугурт қайнатмаси сепилади.

Кельтан, изофен (акрекс), омайт каби химиявий моддалар фойдали ҳашаротларга кучли таъсир қилишини ҳисобга олиб, уларни июлнинг иккинчи ярмида асосан қўл аппаратларидан фойдаланиб гектар ҳисобига камида 600 литр ҳажмдаги эритмаси сепилиши керак.

Ўргимчаккана пахта майдонларининг ўртасигача ёйилиб кетмаслиги учун бригадалар ўртасидаги йўлларга доимо сув сепилиб, карта четларидаги ғўза туплари ювилиб турилади.

Кўсак қурти ҳосилга катта зарар келтиради. Шунинг учун пахта майдонлари билан ёнма-ён жойлашган маккажўхори далаларини кузатиб туриш керак бўлади. Маккажўхори майдонидаги кўсак қуртлари ғўза карталарига ўтиб кетмаслиги учун маккажўхорини қисқа муддатда ўриб-йиғиб олиш лозим. Ана шунда кўсак қуртининг кўп қисми қирилиб кетади.

Пахта майдонларида ҳам, маккажўхоризорларда ҳам кўсак қуртига қарши биринчи галда биологик усулда кураш олиб борилади. Кўсак қурти тухумларига қарши ҳар 4—5 кунда жами 3 марта трихограмма фойдали ҳашароти тарқатилади. Ёш кўсак қуртига қарши эса гектар ҳисобига 2-3 килограмм миқдорида дендробациллин ва битоксибациллин каби микробиопрепаратлар сепилади. Ўрта ёшдаги кўсак қуртларига қарши гектарига 200—300 донадан габробракон фойдали ҳашароти тарқатилади.

Ширага қарши дори сепишда фойдали ҳашаротлар ҳисобга олиниши керак. Агар ҳар туп ғўзада ўртача 2 та ва ундан кўп фойдали ҳашарот бўлса бу майдонга заҳарли дори сепилмайди. Иложи борича майдонларнинг бошидан охиригача дори сепмасликка ҳаракат қилиш керак. Қўлда дори пуркаладиган аппаратлардан фойдаланиб зараркунанда ҳашаротлар тарқала бошлаган участкаларнинг ўзигагина дори сепиш керак.

25 августдан бошлаб РАПО мутахассисларининг кучи билан карталарнинг машина теримига тайёрлигини қабул қилиб олишга киришилади. Бунда далаларнинг бегона ўтлардан тозаланганлигига, суғоришнинг сифатига, қатор ораларининг йирик кесак кўчмайдиган қилиб майин культивация қилинганлигига ҳамда чеканканинг сифатига асосий эътиборни қаратиш керак бўлади.

Ҳамма ерда ғўзани дефолиация қилиш ва ҳосилни йиғиб-териб олишга ўз вақтида, сифатли тайёргарлик кўриш ишлари кенг авж олдирилиши керак.

Пахта териш машиналари, тўкилган пахтани терадиган механизмлар, кўсак терадиган ва чувийдиган машиналар, пахта ташийдиган трактор принцеплари 1 августгача, ОВХ аппаратлари, аэродромлар, дефолиантлар эса 20 августгача ишга тахт қилиб қўйилиши лозим.

ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРИШНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН КУЧАЙТИРИШ

Асосий эътибор бедага ишлов беришни тубдан яхшилашга қаратилиши керак. Ҳар бир хўжалик ва бригадада бедани ўриш технологиясига қатъий амал қилинишини таъминлаш, навбатдаги ўримга 20—25 кундан сўнг киришиш, бу йил камида бедани 5—6 марта ўриб олишга эришиш керак. Ҳозир маккажўхори ва озуқа лавлагиси парваришини ҳам кучайтириш зарур бўлган пайтдир. Ҳар гектар майдондан камида 50—60 центнердан маккажўхори дони, 500 центнердан силосбоп кўк масса, 600—800 центнердан озуқа лавлагиси йиғиштириб олишга эришиш керак. Асосий майдонлардаги маккажўхори ҳосилини қисқа муддатларда ўриб-йиғиб олиш учун поток усулини қўллаш, 15 июлгача уни қайта экишга улгуриш, августда жавдар, рапс, перко каби оралиқ экинларни экишни тугатиш, август ойида сепиладиган беда майдонларини имкони борича кенгайтириш лозим.

Озуқа тайёрлашда пичан ва сомонни пресслаш, силос ва сенажни консервантлар ҳамда оқсилларни қўшиб бостириш, ўт уни тайёрлаш, сунъий қуритиш каби илғор технологияларни кенг қўлланиш, ариқ-зовурларнинг ёқаларидаги табиий ўт-ўланлардан пичан тайёрлаш ишларини давом эттириш керак.

СУВ РЕСУРСЛАРИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ, СУҒОРИШНИ УЮШТИРИШ

Кунлар қаттиқ исиб бораётганлигини ҳисобга олиб озуқа экинларини чанқатиб қўймай, ўз вақтида суғориш ва шу йўл билан ҳосилнинг йўқотилишига йўл қўймаслик чораларини кўриш лозим. Бунинг учун сувчиларни кўпайтириш, унумли ишлашлари учун дала шийпонларида уларга маданий-маиший шароитлар яратиб бериш, ҳар бир бригадага экинни айниқса тунда суғоришни назорат қилиб борадиган масъулиятли шахсни бириктириб қўйиш керак бўлади.

Аввалги сувдан сўнг қатор ораларини юмшатмай туриб яна экинга сув беришга йўл қўйиб бўлмайди. Бу экиннинг ўсиб ривожланишини тўхтатиши, ҳосил элементларининг тўкилиб кетишига олиб келиши мумкин.

Шуни ҳисобга олиш керакки, чеканка қилинганидан сўнг ғўзанинг сувга талаби кескин ошади. Демак бу даврда ғўзанинг қай даражада чанқаганлигини ҳисобга олиб ўз вақтида сифатли суғориш керак бўлади.

Ҳозир беда ўриб олингандан кейинги суғоришга алоҳида эътибор бериладиган пайтдир. Биринчи сув ўримдан 3—4 кун ўтгандан сўнг берилади. 10—12 кундан сўнг эса қайта суғорилади.

Маккажўхори сўталай бошлади. Шу муносабат билан ҳозир тупроқда доимо керакли намлик бўлиши лозим. Бу мўл дон ва салмоқли силос массаси олишнинг муҳим шартидир.

Сувчилар ўртасида сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш ва экинларни сифатли суғориш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, ғолибларни июль, август ойида моддий ва маънавий рағбатлантириб туриш чораларини кўриш керак.

* * *

Область пахтакорлар Совети барча колхозчиларни, совхозларнинг ишчиларини, бригада бошлиқларини, мутахассисларни, хўжаликларнинг раҳбарларини июль — август ойларида далаларда зарбдор меҳнат вахтасини уюштиришга, пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил тўплашга эришишга, КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга чақиради.

УШБУ ТАВСИЯЛАР ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИНИНГ КЕНГАШИДА МАЪҚУЛЛАНГАН.

11 ИЮЛЬ—НАВБАТДАГИ ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

МЕҲНАТСИЗ ДАРОМАДЛАРГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Совет кишилари партия XXVII съезди томонидан мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш юзасидан олдинга сурилган вазифаларни ўзларининг жонажон ишлари деб қабул қилдилар. Бизнинг жамиятимизда халқ бахт-саодати йўлидаги ҳалол меҳнат социалистик мулкни мустаҳкамлаш, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини, ҳар бир оила моддий фаровонлигини ўстиришнинг асосий манбаи, жамият барча аъзоларининг коммунистик руҳда тарбиялашнинг энг муҳим шарти эканлигини яхши тушунган совет кишилари жамоат бойлигини кўпайтириш учун фидокорона ва виждонан меҳнат қилмоқдалар.

Сўнгги вақтда мамлакатда жамият ҳаётининг барча соҳаларида ҳуқуқ-тартибни мустаҳкамлаш юзасидан анчагина ишлар қилинди. Бироқ, бу йўналишдаги куч-ғайратни ҳеч вақт бўшаштирмаслик керак. Тарбиявий иш самарасини бундан буён ҳам ошириб бориш, қонунчиликни тинмай такомиллаштириш керак. КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил июнь Пленумида биз бундан буён ҳам жамиятимизда соғлом муҳитни мустаҳкамлаш учун қатъий ва сабот-матонат билан ишлашимиз, социализмга ёт бўлган ичкиликбозлик, меҳнатсиз даромадлар каби ҳолатларни таг-томири билан йўқотиш учун тинмай курашишимиз керак, деб айтилган сўзлар барча совет кишилари қалбидан мустаҳкам жой олди.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг қабул қилиниши партия XXVII съезди кўрсатмалари ва йўл-йўриқлари реал амалга ошаётганлигидан далолат беради.

Қарорда таъкидланганидек, бизнинг жамиятимизда одамлар талон-торож, чайқовчилик, порахўрлик билан, ғайри-қонуний фаолиятнинг бошқа турлари билан шуғулланиб, меҳнатсиз даромад олаётганликларини кўрсатувчи бирталай фактлар бор. Уларнинг баъзилари давлатга тегишли машиналар, механизмлардан, транспорт воситаларидан, уй-жой майдонидан, ёқилғи, хом ашё ва материаллардан бойлик орттириш мақсадида фойдаланмоқдалар. Савдо, маиший, коммунал, медицина хизмати корхоналари ва муассасаларида, ўқув юртларида кўрсатилган хизмат учун қўшимча ҳақ ундириб олиш, тушган пулни ўзлаштириш, гражданларни алдаш, ошна- оғайнигарчилик фактларига йўл қўйилмоқда. Мансабдор шахслар кўпинча хизмат мавқеидан ғаразли мақсадларда фойдаланиш йўлига ўтиб олмоқдалар. Социалистик турмуш тарзига мос келмайдиган бундай ярoқсиз ҳолатлар меҳнаткашларнинг манфаатларига зид бўлиб, совет гражданларини ҳақли равишда ғазаблантирмоқда.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш бўйича қабул қилган янги қарорлари яхлит комплекс программадир. Унга фақатгина ташкилий ва ҳуқуқий, иқтисодий тадбирларгина эмас, шу билан бирга жамиятимизни янада соғломлаштиришга қаратилган ғоявий-тарбиявий тадбирлар ҳам киради.

Илгари меҳнатсиз даромадларга қарши кураш олиб борилмас эди, деб бўлмайди. Бироқ сўнгги вақтларда йўл қўйилган нуқсонлар ва камчиликлар хўжалик ҳаётидаги бюрократизм, турғун ҳолатларнинг кучайиши, кўпгина бошқа салбий ҳодисалар, айниқса бундай ҳодисалар етмишинчи йилларда ва саксонинчи йиллар бошларида кучайган эди, даромад бундай турининг кенгайишига олиб келди. Бунинг бошқа сабаблари ҳам бўлди. Унинг бири шундаки, замонавий тўғри қонунлар амалда қўлланилмади ёки чалакам-чатти қўлланилди.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва партия XXVII съездидан сўнг КПСС Марказий Комитети хўжалик механизмини такомиллаштириш, жамиятимиздаги салбий ҳодисаларга қарши курашни кучайтиришга қаратилган қатор қарорлар қабул қилди. Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши, меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш ҳақидаги қарорлар шулар жумласидандир. Ҳозирги вақтда партия сўзда эмас, балки амалда биздан социал адолат принципининг таъминланишини талаб этмоқда.

Бизнинг республикамизда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва ундан кейин бўлиб ўтган пленумлари қарорларида социал аҳволни соғломлаштиришнинг мустаҳкам асоси яратилди, у республика Компартиясининг XXI съезди қарорларида янада мустаҳкамланди.

Тошкент области меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори КПСС Марказий Комитетининг меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисидаги қарорини тўғри тушуниб кутиб олдилар. Эндиликдаги вазифа совет ва жамоат ташкилотлари, соф виждонли барча меҳнаткашлар чайқовчилар, порахўрлар, текинхўрлар атрофида умумхалқ нафрати вазиятини вужудга келтиришлари, ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилувчи органлар эса уларнинг қилмишига яраша жазоланишини таъминлашлари керак.

Меҳнат коллективлари ва ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органларининг биргаликдаги куч-ғайрати билан сўнгги вақтда бу йўлда муайян ишлар амалга оширилди. Моддий бойликларни талон-торож қилишга олиб келувчи кўпгина йўллар тўсилди.

Маълумки, давлат ва жамоат мулкининг сақланиши моддий бойликлар ва пул маблағларини сарфлаш устидан назоратнинг, ҳисоб-китобнинг тўғри йўлга қўйилишига боғлиқ. Бироқ бухгалтерия ходимлари айрим вақтларда ҳисоботларни тузишда қатъий тартибга амал қилмайдилар, ревизиялар пала-партиш ўтказилади. Ана шундай шароитда талон-торож ва ўғирликларнинг олдини олиш қийин бўлади. Бундан қора ниятли кишилар фойдаланадилар.

Янги Тошкент консерва комбинатида пул маблағларини талон-торож қилиш уч ярим йилдан бери давом этиб келаётганлиги маълум бўлди. Бухгалтерия ҳисоботи қоидаларига амал қилмаслик, турли хил бланкалар, муҳрлар ва штампларнинг сақланишига совуққонлик билан муносабатда бўлиш комбинат ходимлари томонидан Тошкент шаҳридаги улгуржи-чакана конторалар ва район озиқ-овқат савдоларининг моддий масъул ходимлари билан комбинатга шиша идишларни топширишда товарсиз операция қилганлар. Бунинг оқибатида давлатга 500 минг сўмликдан кўпроқ зарар етказилган. Ваҳоланки, шу давр мобайнида комбинат молия-хўжалик фаолиятини тўрт марта тафтиш қилинган. Лекин уларнинг бирортасида ҳам талон-торожлар аниқланмаган.

Халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатувчи соҳаларни жадал ривожлантириш меҳнатсиз даромад қилувчи шахсларга қарши муваффақиятли кураш олиб бориш имконини беради. Шу нарса сир эмаски чайқовчилар, текинхўрлар, корчалонлар товарлар ва хизмат кўрсатишнинг камёблигидан шахсий бойлик орттиришда фойдаланадилар. Масалан, Тошкент области ички ишлар органлари ходимлари 1986 йилнинг биринчи ярмида ўтказган тадбирлар давомида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини областдан ташқарига олиб чиқиб кетаётган 636 та енгил ва 99 та юк автомашинаси ушланган. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан чайқовчилик қилишнинг 21 факти аниқланган, бир неча киши жиноий жавобгарликка тортилди. Бироқ, ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органлари чайқовчиликка қарши курашни янада активлаштиришлари керак. Бутун аҳолининг ҳам бу курашдан четда қолмаслиги ҳам муҳимдир.

Совет савдоси қоидаларини қўпол равишда бузиш ҳоллари ҳамон давом этмоқда. Уй-жой таъминотидаги қийинчиликлар, санаторий ва дам олиш уйларига бориш учун берилаётган йўлланмаларнинг камлиги маълум категориядаги кишилар томонидан ғаразли мақсадларда фойдаланилмоқда. Бу ҳам меҳнаткашларнинг ҳақли норозиликларига сабаб бўлмоқда. Шунинг учун ҳам меҳнатсиз даромад қилишнинг бундай манбаларини зудлик билан йўқотиш керак.

Ҳозирги вақтда Тошкентда бўш турган квартираларни аниқлаш бўйича иш олиб борилмоқда. Бундай квартиралар шаҳар ижроия комитетига уй-жойга муҳтож бўлган оилаларга бериш учун топширилмоқда. Дастлабки текшириш натижасида анчагина бўш квартиралар аниқланди. Бу иш бундан буён ҳам давом эттирилади. Барча гражданлар ана шундай фактлар тўғрисида милиция органларига ва ижроия комитетларга маълум қилишлари керак. Бу социал адолатни мустаҳкамлаш ишига ёрдам беради.

Давлат транспортидан шахсий мақсадларда фойдаланиш ҳамон давом этмоқда. Майда ўғирликларга қарши курашни кучайтириш масаласи кескин бўлиб турипти.

Жамиятимиз қонунларини, социал адолат принципларини қўпол равишда бузаётган шахсларга нисбатан кураш самарасини кучайтириш мақсадларида СССР Олий Совети Президиуми 1986 йил 23 майда «Меҳнатсиз даромад топишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида» Фармон чиқарди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1986 йил 26 июндаги «Ўзбекистон ССРнинг айрим қонунчилик актларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Фармони билан ҳам амалдаги қонунчиликка қатор ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилди.

Жумладан, порахўрликнинг энг хавфли турлари учун жавобгарлик янада кучайтирилди. Чунки бу жиноят давлат ва жамоат ташкилотларининг нормал фаолияти ва обрўсига, гражданларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига катта зарар келтиради. Ўзининг хизмат мавқеини қонунсиз бойлик орттириш мақсадларида фойдаланувчи шахслар учун меҳнатсиз даромад манбаи бўлиб хизмат қилади. Пора олганлиги учун фақатгина мансабли кишилар жавобгарликка тортилади. Лекин бу мансабли шахс бўлмай туриб, бажарилган иш ёки савдо, умумий овқатланиш, маиший, коммунал, медицина, транспорт хизмати кўрсатганлиги ёки аҳолига бошқа турдаги хизмат кўрсатганлиги учун қонунсиз ҳақ олган кишилар жазоланмай қолади, деган гап эмас. Бу ерда гап сотувчилар, официантлар, ателье усталари, сартарошлар, такси шоферлари, билет кассалари кассирлари, медицина муассасалари ходимлари ва бошқалар ҳақида бормоқда.

Майда чайқовчилик учун жавобгарлик ҳам кучайтирилди. Агар майда чайқовчилик учинчи марта такрорланадиган бўлса, унинг айбдори жиноий жавобгарликка тортилади ва ахлоқ тузатиш ишларига бир йил муддатгача юборилади ёки 300 сўмгача жарима солинади. Жиноятлар кодексида меҳнатсиз даромадлар топишга қарши курашни кучайтиришга қаратилган бошқа қўшимчалар ва ўзгартишлар ҳам киритилди.

Ҳуқуқий актлар, иқтисодий ва ташкилий тадбирлар меҳнат ва истеъмол меъёри устидан умумхалқ назорати ўрнатилган шароитларидагина ижобий самара бериши мумкин. Меҳнатсиз даромад олишнинг ҳар бир кўриниши принципиал ижтимоий баҳо олиши керак. Енгил-елпи бойлик орттириш ишқибозлари ўзларининг қилмишлари учун албатта жазо олишларини билишлари учун улар умумхалқ нафрати билан қуршаб олиниши лозим. Бизнинг социалистик жамиятимизда фақат меҳнатгина кишининг мавқеини белгилайди. Бу ҳар бир совет гражданининг муҳим бурчи, шон-шараф ишидир.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

СУСТКАШЛИК ЯХШИЛИККА ОЛИБ БОРМАЙДИ

ҲОЗИРГИ кунда чорвачиликдаги энг муҳим вазифа — қорамоллар маҳсулдорлигини пасайтирмаган ҳолда қишловга мўл ва сифатли ем-хашак жамғаришдан иборат. Буни барча хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари, чорвадор ва озуқакорлар яхши билишади. Лекин ҳар йили емхашак тайёрлашда бир қатор муаммолар, қийинчиликлар юз беради. Масалан, бу йил ёғингарчилик бўлмади, қуруқ келди. Табиий ўтўланлар яхши ўсмади. Бу озуқакорлардан суғориладиган майдонларнинг ҳар қаричидан самарали фойдаланиб, беда ва бошқа озуқа экинларидан мўл ҳосил олиш ҳисобига ем-хашак базасини мустаҳкамлашни талаб этмоқда. Кўпгина колхоз-совхозларда иш тўғри юритилмоқда. Ҳозиргача йиллик озуқа жамғариш плани 60—70 процент бажарилди.

Бўка районида ҳам бундай хўжаликлар бор. Масалан, «Партия XX съезди», «Ленинизм», Тимирязев номли, «Партия XIX съезди» колхозларида ем-хашак тайёрлаш суръати кўтарилиб бормоқда. Ички имкониятлар топилмоқда ва ишга солинмоқда.

Афсуски, бундайлар сони жуда кам. Район хўжаликларида ем-хашак тайёрлашнинг бориши ҳақидаги маълумотга назар ташлар экансиз, илғорлар билан қолоқлар ўртасида жуда катта тафовут борлигини кўрасиз. Улар нимагадир қўшниларидан ўрнак олмаяптилар, тажрибаларини ўрганмаяптилар.

Ильич номли колхозни олиб кўрайлик. Бу хўжаликда эндигина йиллик планнинг 20 проценти миқдорида дағал озуқа тайёрланди, холос. Бошқача қилиб айтганда 1985 йилнинг шу даврига нисбатан қарийб 264 тонна кам хашак жамғарилди. Хўш, нега шундай бўлди?

Аввало хўжаликдаги аҳволни атрофлича таҳлил қилиш учун масалага кенгроқ ёндашиш керак бўлади. Чунки колхозда ем-хашак танқислиги бирдан майдонга келмади. Биргина 1984—1985 йилларни олиб кўрайлик. Қорамолларни қишловдан олиб чиқиш учун 41-минг сўм қўшимча маблағ сарфланди. Шундан 17 минг сўмига бевосита чекка хўжаликлардан хашак сотиб олинди. 1986 йилда ҳам қўни-қўшнилардан ялиниб-ёлбориб олиб келинган силос ҳисобига мол боқилди. У ҳам тезда тугади.

Энди қишловдан аранг чиққан молларга озуқа керак эди. Шундай қилиб, колхозда эрта кўкламда ҳали ўсиб улгурмаган, бўйи бир қарич бедалар мажбуран ўриб едирилди. Мутахассислар ёш бедани ўриб беришга беришди-ю, уни суғоришни, озиқлантиришни унутишди. Шундай қилиб, кўпгина бедазорлар ола-чалпак бўлиб қолди.

Колхозда озуқа экинлари экишни планлаштириш ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Белгиланган 100 гектар ўрнига 70—80 гектар ерга беда ва бошқа озуқа экинлари экилди. Бунинг устига ҳозирги кунда мавжуд 125 гектар бедазорнинг 15 гектари уруғлик учун қолдирилди. 10 гектар ердаги беда шўр босиб, қуриб йўқ бўлиб кетди. Натижада аҳвол янада мураккаблашди. Қолган 100 гектар ердаги беда 650 бош қорамолни ёз ойларида кўклай озуқа билан боқиш учун базўр етмоқда. Колхозда эса бу йил 2750 тонна дағал озуқа тайёрланиши керак!

Қулмурод Иброҳимовнинг колхозга раис бўлиб сайланганига эндигина бир ой бўлди. У бизнинг мулоҳазаларимизни тинглар экан шундай деди:

— Ҳақиқатан ҳам аҳвол ташвишли, лекин қўл қовуштириб ўтиришдан фойда йўқ. Ҳозир хўжалигимизда ем-хашак тайёрлаш учун оммавий сафарбарлик эълон қилинди. Асосий эътибор табиий пичан тайёрлашга қаратилмоқда. Қамиш, шўра сингари ўтлардан АВМ агрегатида ўт уни ишлаб чиқарилмоқда. 40 гектар ердаги арпа ўриб-йиғиб олиниб, ўрни шудгорланди. Энди маккажўхори экилади. 40 гектар майдонга кеч кузда едириш учун оралиқ экинлар экишни режалаштирдик.

Белгиланган тадбирлар яхши. Лекин улар ҳозирча режа, холос. Бизнингча, ишга тезроқ киришиш керак. Мавжуд имкониятлардан тўлароқ фойдаланиш талаб этилади. Чунки вазият шуни тақозо этмоқда.

Райондаги Жамбул номли, Мичурин номли Карл Маркс номли колхозлар, «Кўкорол» ва «Кремль» совхозларида ҳам дағал озуқа тайёрлашда сусткашликка йўл қўйилмоқда. Беда ўрими сабабсиз равишда чўзилиб кетяпти. Мавжуд техникадан, ишчи кучларидан самарали фойдаланилмаяпти. Шунинг учун ҳам ҳозиргача бу хўжаликларда райондинг ўртача кўрсаткичидан паст миқдорда озуқа тайёрланди.

Витаминли ўт уни қорамолларни, айниқса, соғин сигирларнинг маҳсулдорлигини оширишда катта аҳамиятга эга. Афсуски, бу соҳада ҳам райондаги бир қатор хўжаликларда амалий иш қилинмаяпти. Масалан, «Коммунизм», «Октябрь 40 йиллиги» колхозлари ҳамда «Гулистон» совхозида ҳалигача бир килограмм ўт уни ишлаб чиқарилмади. Айни кунларда қамиш, шўра ва бошқа бегона ўтлар ўт уни тайёрлашда жуда катта резервдир.

Бугунги куннинг талаби фақат мўл озуқа жамғаришдан иборат бўлиб қолмаслиги керак. Аксинча, емхашак сифатини ошириш, иложи борича озуқа таркибида тўйимли моддаларни, витаминларни сақлаб қолиш лозим. Афсуски, районда деярли биронта хўжаликда тайёрланаётган ем-хашакнинг сифати классы бўйича таҳлил олиб борилмаяпти. Ҳатто мутахассислар бу савол улар учун янгиликдек елка қисишмоқда. Текширишлар кўпгина колхоз-совхозларда ғарамланаётган пичан сифатининг анча пастлигини кўрсатмоқда. Бу эса қишда қорамолларга нормадагидан ортиқча озуқа сарфлашга, пировард натижада маҳсулот таннархининг қимматлашишига олиб келади. Шунинг учун ҳозир бутун диққат-эътиборни озуқа экинларини, хусусан, бедани ўз вақтида ўриб-йиғиб олишга қаратиш керак.

1985—1986 йил қишлови учун районда 49 минг тонна дағал озуқа жамғарилиши белгиланган. Бу топшириқни бажариш учун ҳар бир хўжаликда ем-хашак тайёрлашни пухта ташкил этиш талаб этилади. Райондаги ҳозирги суръат эса анча паст. Район агросаноат бирлашмаси раҳбарлари мутахассислари, колхоз-совхозларнинг озуқачилик бригадаларининг аъзолари ишни жадаллаштиришлари керак. Ана шундагина бу муҳим вазифа муваффақиятли бажарилади.

Ф. МУҲИДДИНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

▲ ОҚҚЎРҒОН районидаги С. Сегизбоев номли совхознинг Пернебек Салимов бошчилик қилаётган озуқачилик бригадаси аъзолари бу йил 76 гектар бедазордан 450 тонна сифатли пичан тайёрлаш учун курашмоқдалар. Айни кунларда бригадада бедазорларни озиқлантириш, суғоришга катта эътибор берилмоқда. Суратларда: (чапдан) бригада бошлиғи П. Салимов; беда ўрими пайти.

А. Зуфаров фотолари.

Дўстлигимиз мустаҳкамланаверсин

В. И. Ленин ва Сухэ-Батор асос солган совет — монгол қардошларча дўстлиги икки халқнинг буюк ютуғи бўлиб қолди. Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 9 июль куни Монголияда халқ демократик революциянинг 65 йиллигига бағишлаб ўтказилган тантанали йиғилишида шу ҳақда гапирилди.

Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар Улуғ Октябрь таъсири туфайли Монголияни мустамлакачилик зулмидан озод қилиш мумкин бўлганлигини таъкидладилар. КПСС билан МХРП ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик — совет — монгол муносабатларининг мустаҳкам пойдевори бундан буёнги тараққиётнинг гаровидир.

Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси ўртасидаги кўп томонлама алоқалар йил сайин мустаҳкамланиб бормоқда. Бу алоқаларнинг ривожланиб боришига Ўзбекистон салмоқли ҳисса қўшмоқда. Республиканинг олий ўқув юртларида монгол йигит ва қизлари мамлакатга зарур бўлган ўнлаб касбларни ўрганмоқдалар. Қардош мамлакат вакиллари Ўзбекистон завод ва фабрикаларида совет касбдошларининг иш тажрибасини ўзлаштирмоқдалар. Ўзбекистон ССР билан МХР ўртасидаги маданий алоқалар йил сайин кенгаймоқда.

Йиғилиш В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкент филиалида бўлиб ўтди. Бу ерда Монголия Халқ Республикасига бағишланган фотосуратлар кўргазмаси ташкил этилди.

Тантанали йиғилишда МХРнинг Тошкентдаги Бош консули Цэдсурэнгийн Буянтогтох нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

80 МИНГ СЎМЛИК САМАРА

▲ ТОШКЕНТ мотор заводининг қурилаётган инженерлик — лаборатория корпусида еттита ўрнига битта қувур-ариқлар қолдирилди. Рационализаторлардан М. Гофман, В. Зажицкий, В. Квирнадзелар сув таъминотининг энг мақбул схемасини таклиф этдилар. Натижада қувурлар сонини қисқартиришга муваффақ бўлинди. Қарийб 80 минг сўм самара кўрилди.

(ЎзТАГ).

АТЕИСТ-ЛЕКТОРЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА ЗОНАЛ СЕМИНАРИ

МУҲИМ БУРЧ

Кеча Тошкентда илмий атеизм бўйича лекция пропагандаси лекторлари ва ташкилотчиларининг республика зонал семинар-кенгаши ўз ишини тугатди. Тошкент, Жиззах ва Сирдарё областларининг идеология ходимлари икки кун давомида атеистик тарбиянинг қатор масалалари ва муаммолари кенг доирасини муҳокама қилдилар. КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни белгиладилар.

Семинар-кенгаш қатнашчилари олдида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Советининг масъул ходимлари, таниқли жамиятшунос олимлар докладлар ва ахборотлар билан чиқдилар. Партия комитетлари ва «Билим» жамиятининг энг яхши атеист лекторлари ўзларининг иш тажрибалари ҳақида гапириб бердилар. Республика областларида атеистик тарбиянинг йўлга қўйилиши ва лекция пропагандасини ташкил этиш бўйича ўзаро тажриба алмашишди. Тошкент область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев ўз докладида пойтахт областида бу иш қандай олиб борилаётганлиги ҳақида гапириб берди.

Маълумки, КПСС XXVII съезди қарорлари асосида атеистик тарбияни кучайтириш бўйича область партия ташкилотининг вазифалари шу йилнинг май ойи ўрталарида бўлиб ўтган партия активи йиғилишида муҳокама қилинган эди. У идеология ишининг, шу жумладан лекция пропагандасини, область меҳнаткашлари ва аҳолисини атеистик руҳда тарбиялаш услуб ва усулларини қайта қуриш учун муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Семинар иштирокчилари атеистик тарбия бўйича олиб борилаётган ишларни тўғри баҳолаб, шуни ҳам таъкидладиларки, бу иш ҳали ҳам лозим даражада олиб борилмаяпти, уни йўлга қўйишда катта камчиликлар бор. Атеистик пропаганданинг ғоявий ва методик даражаси оширилиши керак. Унинг самарасига ўқилаётган лекциялар ва амалга оширилаётган тадбирлар сонига қараб эмас, кишиларда атеистик эътиқодни шакллантиришда ифодаланган пировард натижаларга қараб, диний урф-одатларнинг камайишига қараб баҳо бериш керак. Турар-жойларда атеистик тарбияни олиб бориш ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилиш зарур.

Семинарда илмий-атеистик пропаганданинг сифати ва самараси аввало кадрларга ва активга боғлиқлиги таъкидланди. Бу ишга яхши тайёргарлиги бўлган пропагандист-атеистлар жалб қилиниши керак.

ЖАНГОВАРЛИК ВА ТАЪСИРЧАНЛИКНИ ОШИРАЙЛИК!

Кеча Тошкентда атеистик пропаганда масалаларига бағишланган зонал семинар-кенгаш ўз ишини тугатди. Унда Тошкент, Сирдарё, Жиззах областларидан келган атеист-лекторлар атеистик пропаганданинг хилма-хил проблемалари хусусида фикр алмашдилар. Махсус мухбиримиз унда қатнашган айрим атеист лекторлар билан учрашиб, улардан атеистик тарбия ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашишни илтимос қилди.

Абдулла ЭЛИБОЕВ, Бекобод район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири: — Семинар-кенгашнинг фойдаси катта. У атеистик тарбияни олиб боришда эски усуллардан воз кечилаётганлигини яна бир бор кўрсатди. Ҳақиқатан ҳам умумий гаплар, рақамлардан конкрет ишга ўтиш вақти келди.

Шу муносабат билан бир масала устида тўхталмоқчиман. Гап шундаки, биз яқинда А. Мавлонов номли совхозда уруш ва меҳнат ветеранларининг тантанали йиғилишини ўтказдик. Йиғилиш охирида ҳурматли 46 нафар ветеранни маданият ва истироҳат боғида ясатиғлик дастурхонга таклиф этдик. Иттифоқо улардан уч кишининг рўза тутгани маълум бўлиб қолди. Иззат-ҳурмати жойида, қолаверса, суяги меҳнатда қотган, уруш оловларида чиниққан бундай кишиларни рўза тутишга нима мажбур қилди экан? Уйда катта хонадон эгалари, ўғил-қиз, набиралар уларнинг ажойиб ишларидан ибрат олиб, ҳавас қилишса, мана бундай қолоқ одатларидан ҳайрон бўлиб ажабланишмайдими? Хулоса шуки, атеистик пропаганда янада ҳужумкор, асосли, таъсирчан бўлиши керак.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

Эрмат БОЙМАТОВ, Коммунистик район давлат санитария назорати станцияси бош врачи: —Семинар-кенгашда табиий ва «муқаддас» жойлар тўғрисида кескин фикрлар айтилди. Аммо бу соҳада кейинги вақтда анчагина хайрли ишлар амалга оширилди. Бунда республика ҳукуматининг Хотира кунини ўтказиш тўғрисидаги қарори сўзсиз, катта аҳамиятга эга бўлди.

Мана, ўзимиздан қиёс. Районимиздаги барча мозорлар тартибга келтирилмоқда, улар ободонлаштирилиб, одамлар ҳордиқ чиқарадиган, яқинларини ёдга олиб, уларнинг эзгу ишларини эсга оладиган кўркам масканга айлантирилмоқда. «Бордонкўл» мозори илгари ҳувуллаб, ташландиқ ҳолда ётарди. Қишлоқ аҳли, жамоатчиликнинг кучи билан у бошқача кўринишга эга бўлди. Одамлар ҳозир қишлоқнинг энг сўлим кўчаларидан бири қаер, десангиз «Бордонкўл»ни кўрсатишади. Бу ерда қишлоғимизнинг асл фарзандлари, эл-юртга меҳнати сингган кишилар абадий уйқуга бош қўйганлар...

Озода ҒУЛОМОВА, республика илмий атеизм уйи область филиали лектори: — Касални яширсанг иситмаси ошкор қилади, деган мақол бор. Диндорлик турли-туман кўринишлар, ҳар хил шаклларда намоён бўлади. Дин ва унинг эскича маросимлари ҳар қанча товланиб кўринмасин, унинг замирида риёкорлик, таъмагирлик каби иллатлар ётади, бошқача айтганда, меҳнатсиз даромадлар никобига яширинган бўлади.

Битта мисол келтираман. Зангиота аллақачон ўзининг диний нуфузини йўқотиб, область меҳнаткашлари назарида энг муҳим халқ ёдгорликлари қаторида тилга олинади. Қолаверса, бу ерда яхшигина кўргазма зали бўлиб, у атеистик пропаганданинг таъсирчан ўчоғига айланган. Кишилар бу ерга ана шу зални томоша қилгани, аждодларнинг дин ва унинг ярамас шариатлари туфайли юз берган ўтмишдаги фожиаларидан огоҳ бўлиш учун ташриф буюришади.

Зангиотага яқин жойдан катта кўча ўтади. Бу ерда ҳозир ҳам баъзан ғалати тасодифларнинг гувоҳи бўлиш мумкин. Меҳнатсиз даромадларга ўрганган айрим кишилар кўчага, панапастқам жойда туриб олишиб, садақа пул ва аллақанай чойчақаларга кўз тикиб туришади. Саидвали Ортиқов, Алиқул Турсунов, Маҳкам Юсуфалиев, Бува Жумаев ва бошқалар ана шундай ўз ироdaларини қўлга ололмаган кимсалардир. Турмуш тарзимизни хиралаштириб турган бундай шахсларнинг ғаламисликларига қарши кўплашиб курашишимиз керак.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲАМОН ЎЗГАРИШ ЙЎҚ»

Газетанинг шу йил 8 май сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада ДОСААФ область комитетига қарашли автомактаблар ҳамда спорт-техника клубларида ҳайдовчилар тайёрлашдаги жиддий нуқсонлар кўрсатиб ўтилган эди.

Худди шу мазмунда ўтган йили ҳам газета саҳифаларида 3 та мақола босилган эди. Уларга ДОСААФ область комитети ва Ўзбекистон ДОСААФ марказий комитети раҳбарларидан олинган жавобларда спорт-техника клублари ҳамда ҳайдовчилар тайёрлашни яхшилаш учун қатор тадбирлар белгиланган деб кўрсатилган эди. Афсуски бу мактаблардаги аҳвол шу кунгача ўзгармай қолганлиги мазкур мақолада яна танқид қилинди.

Мақолага Ўзбекистон ДОСААФ марказий комитетининг раиси А. Хожибековдан жавоб олинди. Жавобда ДОСААФ область комитети адресига айтилган жиддий эътирозлар текширишда тўла тасдиқланганлиги кўрсатилади.

ДОСААФ область комитети ишида жиддий камчиликларга йўл қўйгани, ҳайдовчилар тайёрлашга раҳбарлик қилолмаганлиги учун ДОСААФ область комитетининг раиси У. Г. Шокиржонов вазифасидан бўшатилган ва бошқа ишга ўтказилган.

ДОСААФ область комитетининг қарори билан Чиноз ва Коммунистик районларидаги спорт-техника клубларининг бошлиқлари Р. Мамутов ва С. Ботирбеков, Оққўрғон ва Чиноз район комитетларининг раислари Р. Хисетметов, З. Турғунбоевлар ҳам вазифаларидан бўшатилган. Камчиликка йўл қўйган бошқа шахслар ҳам маъмурий йўл билан жазоланди.

Ўзбекистон ДОСААФ марказий комитети ДОСААФ область комитетининг ўқув ташкилотларида техник мутахассислар тайёрлаш ишини алоҳида назоратга олган.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

СЪЕЗД ШАРАФИГА ВИСТАВКА

ПРАГА, 8 июль. (ТАСС). Прагада очилган ва КПСС-нинг XXVII съездига бағишланган виставка «Халқ билан партия — бирдам» деб аталди. Виставкани Клемент Готвальд номидаги Прага музейи Москва шаҳар марказий революция музейи билан биргаликда ташкил этди.

Виставканинг фотосуратлари, плакатлари, диапозитивлари ва бошқа экспонатлари совет халқининг тинчлик ва социал тараққиёт учун кураши тўғрисида ҳикоя қилади, халқаро майдонда КПСС фаолияти билан таништиради, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатида КПССнинг роли тўғрисида, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳамкорлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Виставканинг махсус бўлимлари совет халқи СССР-нинг Энергетика ва Озиқ-овқат программасини қандай амалга ошираётганлиги тўғрисида ҳикоя қилади. Совет фани ва техникасининг ютуқлари, атроф муҳитни муҳофаза қилиш тўғрисидаги бўлим кенг ўрин олган. Кўпгина диаграммалар ва плакатлар Совет Иттифоқи ҳамда бошқа социалистик мамлакатларнинг тинчлик тўғрисидаги таклифлари нақадар муҳимлигини таъкидлайди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ ХАНОЙ. Вьетнамда баҳорги шоли ҳосили ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини харид қилиш тез суръатлар билан бормоқда. Вьетнам Социалистик Республикаси марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, шу кунгача мамлакат шимолий вилоятларининг ўзидангина ватан омборларига 300 минг тоннадан кўп дон келиб тушди. Бу — ўтган йилдагидан анча кўпдир. Харид сиёсатининг такомиллаштирилиши натижасида тайёрловчилар шу муваффақиятга эришдилар. Кейинги йилларда давлат қишлоққа минерал ўғитлар, техника, ёнилғи-мойлаш материаллари, кенг истеъмол моллари етказиб беришни яхшилаш юзасидан кўп куч-ғайрат сарфламоқда. Бу эса кооперативлар ва давлат тайёрлаш ташкилотлари ўртасида мустаҳкам алоқалар ўрнатилишига кўмаклашмоқда.

▲ ДУБЛИН. Ирландиядаги Шэннон халқаро аэропортида иш ташлаганлар билан полиция ўртасида қаттиқ тўқнашувлар бўлиб ўтди. Мана саккиз ҳафтадирки, тартибни сақлаш хизмати ходимларининг забастовкаси давом этмоқда. Улар аэропорт маъмурларидан иш ҳақининг оширилишини ва янги меҳнат шартномаси тузилишини талаб қилмоқдалар. Уларнинг талабини транспорт ишчилари ва малакасиз ишчилар бирлашган касаба союзи маҳаллий комитети қўллаб-қувватлади. Юзлаб одамлар маъмурият ёллаган сотқинларнинг йўлини тўсдилар. Иш ташлаганларга қарши полиция куч ишлатди.

▲ ҚОҲИРА. Миср Араб Республикаси ташқи ишлар давлат министри Бутрос Гали Миср Совет Иттифоқи билан ҳамкорликни мустаҳкамлашга, савдо-иқтисодий ва маданий алоқаларни кенгайтиришга интилаётганлигини айтди. У «Маю» газетаси мухбири билан суҳбатда Совет—Миср муносабатларининг ривожланиши Яқин Шарқда ва бутун Ер юзида адолатли тинчлик ўрнатиш жараёнига ижобий таъсир ўтказади, деди.

▲ ХАРАРЕ. Жанубий Африкадаги олтин ва олмос қазиб олинадиган энг йирик корхоналарда, шу жумладан энг катта «Англо —Америкэн» миллатлараро корпорациясига қарашли корхоналарда қудратли иш ташлашлар бошланди. Оранжевая вилоятидаги «Гедалт» олтин қазиб олиш шахтасининг икки ярим минг нафар кончиси ишга чиқмади. Бундан ташқари, иш ташлашда Кимберли шаҳридаги «Дэбирс» компаниясига қарашли ҳамма тўртта олмос конининг 2 минг нафардан ортиқ ишчиси қатнашмоқда. Иш ташловчилар фавқулодда ҳолат амал қилиб турган кезларда қамоққа олинган барча касаба союз раҳбарлари дарҳол озод этилишини, ишлаб чиқаришда ирқий камситишларнинг тугатилишини талаб қилмоқдалар. ЖАР кончиларининг мамлакатдаги энг йирик миллий иттифоқи вакилининг гапига қараганда, забастовка ишчиларнинг талаби батамом қондирилмагунча давом этаверади.

(ТАСС, 8 июль).

▲ НИКАРАГУА халқи Американинг қуролли интервенцияси хавфига қарши тайёрланмоқда. Ёш республиканинг минглаб ишчилари ва деҳқонлари сандиночилар халқ милицияси сафига кирмоқдалар. Жангчилар қурол ишлатишни ўрганмоқдалар. Суратда: бу ёш никарагуалик қиз ўз Ватанини ҳар қандай агрессор ҳуружидан ҳимоя қилиш учун қўлига қурол олди.

ТАСС фотохроникаси.

ЭРОН ИРОҚҚА ҚАРШИ УРУШДА АФҒОНЛАРДАН ФОЙДАЛАНМОҚДА

КОБУЛ, 8 июль. (ТАСС). Эрон маъмурлари сохта пропаганда, дўқ-пўписа ва таҳдид таъсири остида Эрон территориясига келиб қолган афғонлардан Ироққа қарши урушда тобора кўпроқ фойдаланмоқдалар. Кейинги кунларнинг ўзидагина Исфахон ва Шамсобод шаҳарларида яшовчи салкам 500 киши чақириқ қоғози олди. Зўрлик билан сафарбар этилган афғонлар фронтга жўнатилишдан олдин Машҳад шаҳри яқинида жойлашган ҳарбий лагерда таълим олишади. Жанг қилишни истамаётган кишиларни қамоққа олиб, турмаларга ташлашади, бу ерда улар ниҳоятда мудҳиш шароитларда сақланади. Яқинда жанг ҳаракатларида қатнашишдан бош тортган 180 киши қамоққа ташланди, деб хабар қилди БАХТАР агентлиги.

Мажбур қилишдан ташқари бошқа методлардан ҳам фойдаланмоқдалар. Эрон ҳукумати афғонларнинг ишга жойлашувини қасддан тақиқлаб қўймоқда. Яшаш учун ҳар қандай маблағлардан маҳрум бўлиб қолган афғонлар ўзини ва оила аъзоларини боқиш мақсадида сариқ чақа учун армияда хизмат қилишга ёлланишга мажбур бўлмоқдалар.

БЕЛОРУССИЯДА ЎЗБЕК КИТОБЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

8 июль куни Минскда «Китоб — фан, техника ва маданиятни ривожлантириш хизматида» деган шиор остида ўзбек китоблари виставкаси очилди. 600 тадан ошадиган экспонатлар орасида республиканинг нашриётлари чиқарган бадиий, ижтимоий-сиёсий, илмий-техник адабиётлар бор. Бу ерга қўйилган ранг-баранг альбомлар, буклетлар қадимги тарих ва маданият ёдгорликлари, ўзбек халқ ҳунармандчиликлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Сентябрь ойида тошкентликлар минскликларнинг китоб коллекцияси билан танишадилар. Бундай виставкалар анъанавий бўлиб бормоқда, қардош маданиятлар бир-бирини бойитишига кўмак бермоқда.

(ЎзТАГ мухбири).

«ПШИЯЗНЬ» ТОШКЕНТ ҲАҚИДА

ҚАДИМИЙ ва ҳамиша навқирон Тошкентнинг архитектураси республика пойтахтига келувчи ҳар бир меҳмоннинг диққатини ўзига жалб этади. Тошкент сўнгги 20 йил ичида таниб бўлмас даражада ўзгарди — ҳам энига, ҳам бўйига кенгайди, янги-янги кварталлар, турар-жой районлари бунёдга келди. Ана шулар ҳақида ҳамда шаҳар архитектураси, унинг келажаги ҳақида Польшада чиқадиган «Пшиязнь» журналида мақола эълон қилинди. Шунингдек, Варшавада нашр этиладиган бу журналда Шарқ машъали — Тошкент ҳақида қатор фотосуратларга ҳам кенг ўрин берилган.

Г. ХОБОТЬЕВ,
Москва шаҳри.

«БАЛЛИ ҚИЗЛАР»

Чиноз районидаги Ғафур Ғулом номли 40-мактабда район ҳамширалари ўртасида «Балли, қизлар» конкурси ўтказилди. Т. Савдобоева, Б. Устабобоева, А. Вакилова, С. Керимова, О. Проценко, М. Юнусова сингари ҳамширалар ўз коллективларида ўтказилган конкурсда ғолиб чиқиб район баҳсида иштирок этдилар. Улар беморга биринчи ёрдам кўрсатиш, жароҳатни боғлаш ва бошқа қатор савол ҳамда топшириқларни ҳал этишда куч синашдилар. Барча шартларни чаққонлик билан аниқ бажарган А. Вакилова конкурс ғолиби бўлди.

Конкурсда иштирок этганларга район маданият бўлимининг фахрий ёрлиғи ва марказий шифохонанинг эсдалик совғалари топширилди.

Ҳ. СУЛАЙМОНОВ.

904-СЧЁТГА

ОҚҚЎРҒОН. Райондаги Ломоносов номли 11-ўрта мактаб педагогик коллективи бир кунлик иш ҳақини чернобилликларга ёрдам фондига ўтказди.

И. ТЎЛАЕВ.

* * *

ТОШКЕНТ. Октябрь районидаги 41, 84, 102, 186-мактаблар педагоглари ва 95, 243, 343-боғча-ясли тарбиячилари маошларидан бир қисмини 904-счётга ўтказиш ҳақидаги ташаббусни қўллаб-қувватладилар.

С. СУЛТОНОВ.

ЁЗГИ КАНИКУЛ ҚАНДАЙ ЎТМОҚДА?

▲ ТОШКЕНТ шаҳар Собир Раҳимов районидаги В. И. Ленин номли 28-мактаб ўқувчилари шу ерда ташкил қилинган дам олиш лагерида ёзги таътил кунларини мароқли ўтказмоқдалар. Суратларда: (чапда) ўқитувчи Вазира Ибодова болаларга эртак ўқиб бермоқда; бу қизалоқ (ўнгда) ўз тенгдошлари орасида энг актив спортчидир.
Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

БОЛАЛАР СЕВГАН БОҒ

М. Горький номидаги шаҳар болалар маданият ва истироҳат боғига киришингиз билан ўзингизни эртаклар оламига тушиб қолгандек ҳис қиласиз. Рассом тасавуридаги машҳур эртакларнинг қаҳрамонлари, «қароқчилар», мультипликация персонажлари сизни қарши олади. Теварак-атроф кўм-кўк, салқин, фонтанчалар, турли аттракцион, спорт майдончалари, салқин ичимликлар ва мороженое кафелари одамлар билан гавжум.

— Боғимиз доимо шундай гавжум бўлади,— дейди маданият ва истироҳат боғи директори Собит Маматов.

— Бу ерга келувчилар бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари ва мароқли дам олишлари учун коллективимиз қатор ишларни амалга оширди. Йил бошидаёқ боғ территориясини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари авж олдирилди. Шанбаликларда 3200 туп дарахт, 1500 туп гул кўчатлари ва бошқа манзарали экинлар экилди. Барча аттракционлар капитал ремонтдан чиқарилди. Шу йилнинг ўзида яна 4 та янги аттракцион очилди.

Дарҳақиқат, бу ерда меҳнаткашларнинг фарзандлари ўз ота-оналари билан биргаликда мароқли дам олишлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Бу ўринда истироҳат боғи коллективи шаҳардаги қатор ташкилотлар билан ҳамкорликда ишлаётганлиги яхши бўляпти. Жумладан, Ленин районидаги Н. Крупская, Островский номидаги шаҳар пионер ва ўқувчилар саройи, Киров районидаги В. Малясова номли пионер ва ўқувчилар уйи, Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш жамияти ва бир неча спорт мактаблари билан оталиқ алоқалари ўрнатилган. Бу эса турли оммавий маданий тадбирларни уюштиришда ва уларнинг ранг-баранг бўлишига эришишга ёрдам беряпти.

— Яқинда В. Малясова номли пионер ва ўқувчилар уйи коллективи билан ҳамкорликда «Болалар гуллар, тинчлик» деб номланган гуллар байрамини ўтказдик,— дейди маданият ва истироҳат боғи болалар секторининг бадиий раҳбари Т. Бородина.— Шу куни гулдасталар ёрдамида тайёрланган композиция, тинчлик ҳақидаги қўшиқ, энг яхши музика учун конкурс эълон қилинди. Болаларнинг шўх ўйин-кулгилари билан ўтган бу конкурсларни мириқиб томоша қилган ота-оналарнинг қувонганини айтмайсизми.

Маданият ва истироҳат боғи коллективи қўшни область маданият ходимлари билан ҳам яхши алоқа қилиб туради. Бу эса ўз навбатида у ёки бу программаларни тайёрлашда, энг қизиқарли композицияларни айирбошлашда ёрдам беряпти. Июнь ойида Горький номидаги шаҳар болалар маданият ва истироҳат боғида андижонлик дорбозлар гастролларда бўлдилар. Шу кунларда боғ янада гавжум бўлди. Бу ижодий коллектив ўз чиқишларини якунлаши биланоқ Қозоғистондан келган санъаткорларнинг концертлари бошланди. Китобсеварлар жамияти билан ҳамкорликда ташкил этилган «Китоб ҳафталиги»да ҳам болалар актив иштирок этдилар.

Бу боғ болаларнинг севимли оромгоҳига айланиб қолганлигининг яна бир белгиси шундаки, ҳатто пионер лагерларида дам олаётган ўқувчилар, болалар уйининг тарбияланувчилари ҳам уюшган ҳолда бу ерга келиб туришади. Уларга янада намунали хизмат кўрсатиш мақсадида шу йилнинг ўзида 1500 сўмлик янги велосипед, самокат ва бошқа кўнгил ёзар ўйинчоқлар харид қилинди.

Албатта ўз фарзандларини бу ерга олиб келган ота-оналар ҳам унутилмади. Улар шахмат-шашка павильонларида, теннис майдончасида ўз вақтларини ўтказишлари мумкин...

— Амалга оширилган ибратли ишларимиз қанчалик кўп бўлишидан қатъий назар қилинадиган ишлар ҳали оз эмас,— дейди С. Маматов.— Боғимизни тўла реконструкция қилиш мақсадида қатор тадбирларни планлаштирганмиз. Бунинг учун 4 миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратилди. Ана шу қайта қуриш ишлари якунлангач территориямизда яна иккита кинотеатр, иккита йирик фаввора, ёшлар клуби, салқин ичимликлар ва мороженое кафелари пайдо бўлади. Бу эса боғимизга келувчилар сафининг янада кўпайишига олиб келиши шубҳасиз.

Р. УСМОНОВА.

ЧИРЧИҚ ХАБАРЛАРИ

18 МИНГ СЎМЛИК ТАКЛИФ

▲ «ЧИРЧИКСЕЛЬМАШ» заводининг бош металлурги Р. Параскевопуло билан 10-цех ишчиси Э. Маметовлар универсал культиватор детали конструкциясига ўзгартиш киритдилар. Уларнинг бу янгилиги корхонага 18 минг сўм иқтисодий самара келтиради. Бундан ташқари кўплаб металл, электр энергияси, пайвандлаш симларини тежаш имконини беради.

ЙИГИРМА БИРИНЧИ БОҒЧА

▲ ЧИРЧИҚ шаҳрининг 8-микрорайони тобора кенгаймоқда. Уй-жой, мактаблар қаторида болалар боғчалари ҳам кўпайиб бормоқда. Ҳозир микрорайонда яна битта боғча қурилиши жадал суръатлар билан олиб боришяпти. «Чирчикжилстрой» бошқармасининг бинокорлари бунёд этаётган бу объект шаҳардаги йигирма биринчи болалар боғчасидир.

Э. РИЖИКОВА.

АТЕИСТИК МАВЗУДА ЛЕКЦИЯЛАР

«Билим» жамияти район ташкилоти меҳнаткашлар ўртасида атеистик пропаганда ишларини олиб боришга алоҳида эътибор бермоқда. Кўпгина учрашувларда, лекцияларда олимлар, пропагандист-лекторларнинг иштирок этиши яхши самара бераяпти.

Яқинда Тошкент қишлоқ хўжалиги институти фалсафа кафедраси ўқитувчиси, фалсафа фанлари кандидати Камол Ярашев Ҳамза, Жамбул номли, «Ленинизм», «Партия XIX съезди» ва «Коммунизм» колхози пахтакорлари, тикувчилик фабрикаси ишчилари, қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуми ўқувчилари ҳузурида 15 дан ортиқ суҳбат ўтказди.

«Диний урф-одатларнинг реакцион моҳияти» «Ислом ва хотин-қизлар», «Атеистик тарбиянинг айрим масалалари» мавзуидаги лекциялар тингловчиларга айниқса манзур бўлди.

О. ҲАМРОЕВ.
Бўка райони.

АТС ИШГА ТУШДИ

● КАЛИНИН районида аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш тобора яхшиланиб бормоқда. Яқинда «Москва» совхозида ишчиларга қулайлик яратиш мақсадида 300 номерли янги автомат телефон станцияси ишга туширилди.

И. ҚОСИМОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ЯНА ИККИ МЕДАЛЬ

▲ ВАТАНИМИЗ пойтахтида давом этаётган Яхши ният ўйинлари янги чемпионларни аниқламоқда. Куни кеча чавандозлик, волейбол, баскетбол, сузиш, сув полоси ҳамда енгил атлетиканинг бир неча турлари бўйича мусобақалар ўтказилди. Мусобақаларда иштирок этаётган республикамиз вакиллари СССР терма командаси спорт жамғармасига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Жумладан, тошкентлик Э. Барбашина аёллар ўртасида 200 метрга югуришда учинчи ўринни эгаллади. 3000 метргача югуришда кумуш медалга сазовор бўлган андижонлик Светлана Ўлмасова эса 5 минг метрга югуришда ҳам иккинчи натижа кўрсатди.

МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИДА КИМ ҚАТНАШАДИ?

▲ ЧИМ хоккей бўйича Ўзбекистон чемпионатининг биринчи давра ўйинлари ниҳоясига етди. Ҳозирча Бухоронинг «Технолог» командаси хоккейчилари мағлубиятга учрамай пешқадамлик қилишяпти. Маълумки, чемпионатнинг икки пешқадам коллективи келгуси йили мамлакат чемпионатида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритади. Бугунги кунда 9 очко тўплаган Тошкент областининг «Юность» командаси ҳам ана шу йўлланма учун даъвогарлик қилаяпти.

ДЗЮ-ДОЧИ ҚИЗЛАР

▲ ОЛМАОТАДА қизлар ўртасида дзю-до бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари ўтказилди. Бу баҳсларда чирчиқлик Инна Кудакова муваффақиятли қатнашди. Чирчиқлик дзю-дочи қиз 56 килограммгача бўлган вазн категориясида беллашиб, бронза совриндори бўлди.

ДИҚҚАТ, ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯ

ҚУЁШ ЭНЕРГИЯСИ — КОРХОНА ХИЗМАТИДА

«ОРГЭНЕРГОСТРОЙ институтининг Тбилисидаги филиалидан келган бир группа ходимлар Ғазалкентдаги темир-бетон буюмлари заводида гелиополигон қуриш устида иш олиб бормоқдалар. Янгича полигон йилнинг иссиқ даврида маҳсулот ишлаб чиқаришда қуёш энергиясидан фойдаланиш имконини беради. Гелио-технологиядан катта самара кутиляпти — корхона йилига 3100 тонна иссиқлик буғини иқтисод қилади. Янгиликнинг биринчи навбатини бу йил ишга тушириш мўлжалланмоқда.

М. ДОКТОРОВ.

«САРИҚ»ДАН САҚЛАНИНГ

Врач маслаҳати

Вирусли гепатит — жиддий юқумли дард, бу иккита мустақил касалликни, яъни инфекцион ҳамда зардоб гепатитини ўз ичига олади. Уни фильтрланувчи вирус деб аталадиган майда тирик организмлар қўзғатади. Хасталик аста-секин бошланади. Беморлардаги вирус нафас йўллари ва нажас орқали ажралади. Мазкур касалликда инфекция бемордан соғлом одамга ифлосланган овқат, қайнатилмаган сув, сут ва қўл орқали ўтади. У йилнинг ҳар қандай фаслида юқиб қолиши мумкин, лекин куз-қиш пайтларида кўпроқ учрайди. Пашша, сувараклар мана шу касаллик инфекциясини тарқатишади.

Сариқ касаллигида одатда вирус организмга оғиз орқали тушиб, бошқа юқумли ичак касалликларидаги каби тарқалади. Касаллик юққан вақтдан бошлаб, унинг дастлабки аломатлари пайдо бўлишига қадар 3 ҳафтадан то 5 ҳафтагача чўзиладиган яширин давр ўтади. Бу орада кўз склералари, қаттиқ танглай, тил юганчаси ва бадан териси сарғайиб қолади. Жигар катталашади. Зардоб гепатитида сариғлик даври инфекцион гепатитдагига кўра анча узоқроқ давом этади.

Касаллик икки хил турда — сариқлик аломатлари билан ва бундай аломатларсиз ўтиши мумкин. Касалликнинг кўпинча биринчи тури кўпроқ учрайди. Сариқликдан олдинги давр одатда тана ҳароратининг 38—38,5 даражагача кўтарилиши билан бошланади. Баъзан ҳарорат нормал ўтиши ҳам мумкин. Лекин дармонсизлик, уйқучанлик, иштаҳа йўқлиги, кўнгил айнаши, қайт қилиш, ичнинг суриб туриши каби ҳоллар сезилганда дарҳол врачга мурожаат қилиш шарт. Зеро булар сариқ касаллигига хос белгилардир.

Вирусли гепатит касаллиги ҳомиладор аёлларда ва спиртли ичимликларга ружу қўйган шахсларда жуда оғир ўтади. Инфекцион ва зардоб гепатитларининг енгил формалари билан оғриган беморлар касалликнинг ўткир даврида дори-дармон билан даволашга муҳтож бўлмаслиги ҳам мумкин. Лекин улар ўринда ётиб, режимда бўлишлари, қовурилган, дудланган, сирка-дориворланган таомлар, шўр-аччиқ нарсалар ва спиртли ичимликлар истеъмол қилишдан ўзларини тийиб, парҳезга қатъий риоя қилишлари лозим. Бу даврда суткасига 2—3 литргача мўл-кўл витаминли суюқлик, мева сувлари, морслар ичиб туриш тавсия этилади. Борди-ю режимга риоя қилинмаса, касаллик оёқда ўтказилса, бу ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин.

Бемор касалхонага ётқизилгач, у яшаган уй ва кийимлари дезинфекция қилинади. Идиш-товоқлар 2 процентли иссиқ совунли сода эритмасида ювилади ёки 3 процентли хлорамин эритмасига 30 минут бўктириб қўйилади, сўнгра қайноқ сувда ювилади. Беморга яқин бўлган кишилар 40—50 кунгача врач назоратида бўладилар.

Мактабгача тарбия муассасалари ва мактабга қатновчи болаларни ҳамда озиқ-овқат корхонасида ва болалар билан ишлайдиган кишиларни алоҳида кузатиб бориш лозим. Касалликдан тузалган ҳар бир киши, маълум вақтгача (ҳолига қараб) поликлиникада диспансер назоратида туради. Бу юқумли касалликнинг авж олишига йўл қўймаслик учун корхона, завод, фабрикаларда, турар-жойларда озодаликка алоҳида аҳамият бериш керак.

Бадантарбия қилиш, спорт билан шуғулланиш организмни чиниқтириш, очиқ ҳавода кўпроқ бўлиш, ўз вақтида ва тўғри овқатланиш, спиртли ичимликларни истеъмол қилмаслик, ҳар қандай касалликнинг олдини олувчи муҳим омиллардандир.

М. ҚЎЧҚОРОВ,
Республикада хизмат кўрсатган врач.

Меҳнатсиз даромад ва ичкиликбозликка йўл йўқ!

ХОТИН: — Томорқадаги картошкани ҳам сотаверамизми?
ЭР: — Э, соддасан-да, ахир колхоз даласидан бозорга ташмалаб, мўмай пул топиб турибмиз-ку, томорқадагиси текширувчиларга дастак холос.

ОНА: — Ичкиликбозлик яхшиликка олиб бормайди демабмидим, болам. Мана охир-оқибат, бу ердан ҳам қувилдинг, энди қаерга борасан?

ЭР: — Жон хотин, туғилган куним ҳисобидан лоақал «юз»та ичай?!

Е. Одилов чизган расмлар.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ОБЛАСТЬ САНИТАРИЯ МАОРИФИ УЙИ БИЛАН БИРГАЛИКДА
ИЮЛЬ ОЙИДА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИ ВА ШАҲАРЛАРИДА
«САЛОМАТЛИК КУНИ»ГА БАҒИШЛАБ

КИНОФЕСТИВАЛЬ ЎТКАЗАДИ

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИ, «КОСМОС» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Биринчи ёрдам аптечкаси.
11—12 июлда — Турмуш қуйишлари.
АНГРЕН ШАҲРИ, «ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Гриппдан сақланинг.
11—12 июлда — Кўзингизни эҳтиёт қилинг.
ЧИРЧИҚ ШАҲРИ, НАВОИЙ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
10 июлда — Даҳшатли касалга қарши курашда.
11—12 июлда — Ўз саломатлигингиз ўз қўлингизда.
ҚИБРАЙ ШАҲРИ, «СОЮЗ» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Ҳамма яхши нарсалар — болаларга.
11—12 июлда — Соғлиққа чанг солувчи тутун.
ЯНГИОБОД ШАҲРИ, «РАДУГА» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Болакай билан бирга.
11—12 июлда — Юракнинг ҳаракати.
БЕКОБОД ШАҲРИ, «ЎЗБЕКИСТОН» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Ҳаётга қайтиш.
11—12 июлда — Диққат! Юрак.
ОҲАНГАРОН ШАҲРИ, «ВОСТОК» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Ҳаракат — бу ҳаёт.
11—12 июлда — Табассум улашувчи.
ҒАЗАЛКЕНТ ШАҲРИ, «БЎСТОН» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Агар соғлом бўлай десанг.
11—12 июлда — Қон бериш — ҳаётни сақлаш демакдир.
НАРИМОНОВ ШАҲРИ, «БОКУ» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Агар дўстинг бошига бирдан...
10—12 июлда — Саломатлик ҳақида диалоглар.
ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИ, «ПОБЕДА» КИНОТЕАТРИДА
10 июлда — Гўзаллик азоб чекишни талаб қилади.
11—12 июлда — Биз ва бизнинг фарзандларимиз.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ» РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ САВДО БАЗАСИ
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ
(157, 158-автобусларнинг «Дендропарк» бекати).
БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА
11—13 ИЮЛЬ КУНЛАРИ
Гилам ва гилам буюмлари, электрон ёритиш арматуралари — люстралар, торшерлар, стол лампалари, осма чироқлар, браларнинг (баҳоси 8 сўмдан 30 сўмгача).
КЕНГАЙТИРИЛГАН САВДО-КЎРГАЗМАСИНИ ЎТКАЗАДИ
САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕҲНАТ БЎЛИМИ

ҚУРИЛИШ ИХТИСОСИГА ЭГА БЎЛГАН ЁЛҒИЗ ЭРКАК ВА АЁЛЛАРНИ ВА БОШҚА КАСБДАГИ КИШИЛАРНИ
ТАШКИЛИЙ РАВИШДА ИШГА ЮБОРАДИ:
«КамГЭСэнергострой» ишлаб чиқариш бирлашмаси (Брежнев шаҳри)га;
«КУЙБИШЕВГИДРОСТРОЙ» қурилиш бошқармаси (Тольятти шаҳри)га;
«ТЮМЕНЬЭНЕРГОСТРОЙ»» трести (Тюмень шаҳри)га;
«ГЛАВСОЧИСПЕЦСТРОЙ» трести (Туапсе шаҳри)га;
«УЛЬЯНОВСКСТРОЙ» трести (Ульяновск шаҳри)га;
Апатити шаҳридаги «СПЕЦСТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» трестига — механизаторлар.
Шартнома муддати — 2 йил.
3-разряддан кам бўлмаган ихтисосдаги малакали ғишт терувчилар, сувоқчи-бўёқчилар, дурадгор-бетончилар қуйидаги адресларга ишга юбориладилар:
«ТЮМЕНЬСТРОЙПУТЬ» трести (Пуровск станцияси)га;
«УРГАЛБАМСТРОЙ» трести (Ургал шаҳри)га.
Шартнома муддати — 3 йил. Ташкилий равишда ишга жўнаб кетувчиларнинг илгариги яшаб турган жойларида квартира бронлаштириш ҳуқуқлари сақланади.
Эркаклар 6 ой муддат билан:
ЕНИСЕЙ ЁҒОЧ ОҚИЗИШ БИРЛАШМАСИ, КРАСНОЯРСК ЁҒОЧ ҚАБУЛ ҚИЛИШ—ЖЎНАТИШ КОМБИНАТИГА
МАВСУМИЙ ИШЛАРГА ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИЛАР
Ташкилий равишда ишга жўнаб кетаётганларга суткалик ҳақ, иш жойига етиб бориш ва шартнома муддати тугагач яна қайтиб келиш йўл ҳаражатлари тўланади, қайтиб бермаслик шарти билан ёрдам пули берилади. Ташкилий равишда ишга етиб келганлар шинам ётоқхоналар билан таъминланадилар.
Справкалар юзасидан: АНГРЕН, ОЛМАЛИҚ, БЕКОБОД, ЧИРЧИҚ ва ЯНГИЙЎЛ шаҳарларидаги ишга жойлаштириш бюроларига, район марказларида район-шаҳар вакилларига, Тошкент шаҳрида: Привокзальная кўчаси, 30-уй. Меҳнат бўлимига — мурожаат қилинсин. (1, 2, 5, 8, 9 10, 24 26-трамвайларнинг «Будённий кўчаси» бекати; 2, 3, 16, 22, 60, 80, 106-автобусларнинг «Вокзал» бекати). Телефон: 55-74-77.

Олмалиқ шаҳридаги 5-ветеринар дорихонанинг йўқолган
ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ, БУРЧАКЛИ ШТАМПИ, «ОПЛАЧЕНО» ва «ТОВАР ПОЛУЧЕН ПОЛНОСТЬЮ» штамплари
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Наримонов шаҳар савдо бошқармасининг йўқолган МУҲРЛАНГАН ИШОНЧ ҚОҒОЗЛАРИ ва 819, 820, 821, 822 НОМЕРЛИ штамплари
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Агросаноат комплекси ходимлари касаба союзининг Тошкент область комитети коллективи социал страхование бўлимининг мудири Р. И. Иброҳимовга укаси
Пўлат Керимбоевич ИБРОҲИМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

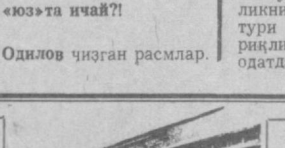

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.

Р. — 09798. Б. 1876. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12